

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z przesyłką pocztową 6.— zł. z odnośnikiem do domu 6.— zł. dla odbierających pismo na miejscu 4.50 zł.—Cena pojedynczego numeru 20 groszy. — Gazeta ukazuje się codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt. W wypadku działania sily wyższej, lub innych czynników administracyjnych pismo nie jest zobowiązana do przesyłania innego wydawnictwa w zamiast za niedostarczenia.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, III ALEJA Nr. 52. TELEFON 22-45.
Godziny przyjęć redakcji codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 12 do godz. 13-14).

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrów w tekście 40 gr., za tablicę 20 gr. Drobne ogłoszenia: słowo tytułowe 25 gr. wyróżnione 40 gr., każdy dalszy wiersz 15 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne 1.50 zł. — Ogłoszenia matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia reklamowe 100 proc. drożej. Ogłoszenia skłonna, taneczne, artystyczne i bilansowe o 50 proc. drożej. Przeważnie ogłoszenia kilkakrotnych rabat. — Ogłoszenia przyjmują się do godz. 3 rano. Nadesłana, a nie zamówiona przez Redakcję reklam będą zwracane jedynie w całości, gdyż dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej.
Konto w Urz. Poczt. w Warszawie Nr. 656, oraz w Banku Emisyjnym, oddział Częstochowa.

Nr 214

Częstochowa, niedziela 15 września 1940 r.

Rok II (XXXV)

Dzień wczorajszy był dniem grozy dla Londynu

Jak długo Londyn wytrzyma bombardowanie? — Doniesienia zagraniczne są coraz bardziej rewelacyjne — Naloty stale przybierają na sile

San Sebastian, 14 września. — Z Londynu donoszą, że mieszkańcy tego miasta, po nieprzespanej nocy z czwartku na piątek, musieli w piątek rano o godzinie 6,37 znów udać się do schronów i piwnic. W piątek rano londyńska służba informacyjna zakomunikowała, że przez całą noc grała działła artylerii przeciwlotniczej tak mocno, że fundamenty miasta trzęsły się w posadach. Zarówno z tej, jak i wielu innych informacji, pochodzących ze źródeł angielskich, jasno wynika, że działalność cenzury prasowej po owej nocy czwartkowej poważnie zaostrzyła się. — Odtąd mianowicie skreśla się wszelkie szczegóły, dotyczące zarówno walk nad Londynem, jak i wyników z tego powodu szkód.

Dokł. londyńskie stały się obecnie cmentarzyskiem okrętów. (Patrz artykuł „Zniszczone Londyn”).

W czwartek wieczorem zarządono w Londynie dwukrotny alarm lotniczy. W okolicy Londynu i południowo-wschodniej części Anglii, miały spaść liczne bomby. Podobnie w nocy z czwartku na piątek eksplodowały bomby na terenie miasta. — Jedna z głównych ulic na przedmieściach została zamknięta. W innej dzielnicy bomba zniszczyła wieżę ciśnienia. — W związku ze szkodami, wyrządzonymi w ciągu środy, dodatkowo zakomunikowała londyńska służba informacyjna, że na Regent Street spadły bomby. Bównież na Fleet Street uległ uszkodzeniu gmach banku angielskiego i niektóre budynki wydawnictw prasowych.

Pewien neutralny dziennikarz, który po zakończeniu alarmu lotniczego, trwającego od środy wieczora do czwartku rano, spotkał na ulicy nieznanego mezożony, który dopiero co opuścił schron, i usłyszał od niego takie zdanie: „Mam już dość trzech takich nocy i nie zamierzam już spędzić dalszych w tych warunkach”. A jeszcze przed kilku dniami pisał „Daily Mail”, że to są „najwznieściejsze chwile Anglii”.

LONDYN MIESZKA W PODZIEMNYCH PIECZARACH
Gorączkowa przeprowadzka w dzielnicy rządowej

Genewa, 14 września. — Z Londynu donoszą: W czasie wielogodzinnej konferencji między przedstawicielami rządu a reprezentantami przemysłu i handlu powzięto ważne uchwały z uwagi na nocne ataki lotników niemieckich. Wszystkie większe przedsiębiorstwa będą zamknięte już o godzinie 16-ej, aby dać pracownikom możliwość wypoczyn-

dyspozycji przeszło 50 tysięcy ludzi celem „przywrócenia warunków mieszkaniowych epoki jaskiniowej dla ludności Londynu”.

„MY JESTEŚMY STRONĄ WYZYWAJĄCĄ”

Bernard Shaw o wojnie

Genewa, 14 września. — Bernard Shaw pisze na łamach „Tribuna”: „Nie mamy żadnego powodu spierać się z Hitlerem na temat jego tezy, iż jest on ofiarą naszej bezsensownej głęci wojny. Nie on nam wypowiedział wojnę, ale my jemu wypowiedzieliśmy wojnę. Jedyną rzeczą, jaka nam obecnie pozostała do zrobienia, jest nie tylko pogodzenie się z tym faktem, ale także przyznanie się, dlaczego rozpoczęliśmy wojnę i pod jakimi warunkami byliśmy gotowi wojnę zakończyć. My jesteśmy stroną wyzywającą, albo, jakby to powiedział Hitler — napastnikami i my musimy podać warunki, pod jakimi można by uratować honor”.

RZĄD ANGIELSKI CHCE OPUŚCIĆ LONDYN

Nowy Jork, 14 września. — Londyński korespondent „Columbia Broadcasting Corporation” zakomunikował w czwartek, że rząd brytyjski czyni przygotowania do opuszczenia Londynu. — Dotychczas brak informacji na temat nowej siedziby rządu. W ciągu czwartku mówiono w kręgach dyplomatycznych Londynu, że siedziba rządu i korpusu dyplomatycznego ma być jedno z miast prowincjonalnych. Na razie jednak mówi się o tym, że rząd nie zamierza chwilowo opuścić stolicy.

TAK OTO TRAKTUJE ANGLIA SWYCH PRZYJACIÓŁ

Sąd angielski skazał 120 Egipcjan

Rzym, 14 września. — Brytyjski trybunał wojskowy w Kairo skazał w jednym dniu 120 Egipcjan za niestosowanie się do wydanych przez władze angielskie przepisów o stanie wojennym.

Niemiecki komunikat wojenny:

Jedna łódź podwodna zatopiła 6 statków

Berlin, 14 września. — Naczelną Komenda Armii Niemieckiej komunikuje: Jedna z niemieckich łodzi podwodnych zatopiła 6 nieprzyjacielskich uzbrojonych statków handlowych, łącznej pojemności 37,600 BRT., w tej liczbie jeden parowiec, pojemności 7,000 BRT., o którym już poprzednio zakomunikowano.

Brytyjskim samolotom, które w ciągu nocy nadciągnęły na teren Niemiec północnych i zachodnich, nie udało się osiągnąć zamierzonych celów. Niewielka liczba bomb, zrzuconych na miejskie dzielnice mieszkaniowe oraz na wieś, wyrządziła szkody bardzo nieznaczne.

W toku przeprowadzonego zbrojnego lotu wywiadowczego ponad terenami Anglii południowej, zrzucono bomby na zakłady przemysłowe w Londynie, Bexhill, Brighton, Banbury i w innych miejscowościach. Na morzu, w południowo-wschodnim kierunku od wyspy Man, udało się ciężko uszkodzić statek handlowy, pojemności 8,000 BRT.

W nocy z 12 na 13 września samoloty bojowe ponownie obrzuciły bombami porty i doki Londynu i Liverpoolu, powodując tym samym nowe pożary i eksplozje.

Przed portami brytyjskimi zaciągnięto zapory minowe.

Jeden samolot nieprzyjacielski uległ zestrzeleniu; zginął jeden samolot niemiecki.

Lżejsze nieprzyjacielskie jednostki marynarki wojennej ostrzeliwały w nocy z 12 na 13 września port w Boulogne. Nieprzyjaciel, nie wyrządźszy żadnych szkód, został odparty ogniem niemieckiej artylerii nadbrzeżnej.

Zabieramy głos!

ZMIERZCH LONDYNU

Londyn uważany przez długie dziesiątki lat za polityczną i gospodarczą metropolię świata chylił się do upadku. Jakkolwiek dziedzinę weźmiemy pod uwagę, w którąkolwiek stronę zwrócimy wzrok, wszędzie widzimy to samo zjawisko, które da się określić tylko jednym słowem — zmierzch.

„Nie ma fakty metropolii na świecie, oraz drugiej stolicy mocarstwa światowego, która w tak krótkim czasie utraciła tyle prestige politycznego, gospodarczego i wojskowego, co Londyn, „Mekka demokracji”. Nawet porównanie ze starożytną Kartaginą nie byłoby w tym wypadku trafne. Zjawisko jakie Londyn stanowi dla naszych oczu przewyższa wszystko cokolwiek dotychczas zaszło w historii i przesyca teści medera Wschodu, który powiedział, że wszystko już kiedyś było.

Pod względem politycznym odbywa się w naszych oczach wyprzedza „Empire”. Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, te same Stany, które przed 150 laty stanowiły własność Anglii, jako kolonia, obejmują obecnie dziedzictwo po dumnym imperium. Stoją one nad lozami śmierci imperium angielskiego i dyktują mu przedśmiertny testament. W testamencie tym jest napisane, że Kanada po zgonie Imperium ma stać się częścią składową Stanów Zjednoczonych. Dalej testament postanawia, że Stany Zjednoczone jeszcze przed śmiercią testatora mają otrzymać angielskie posiadłości na zachodniej półkuli, z których jeszcze przed niedawnym czasem Anglia była tak dumna. Już raz po wojnie światowej, kiedy Imperium angielskie znajdowało się na drodze do wyzdrowienia, Stany Zjednoczone zdołały osiągnąć polityczny, gospodarczy i militarny parytet z Anglią. Podojrliwie patrzył Londyn na drugą stronę „wielkiego stawu”, żywiąc nadzieję, że przecież kiedyś odwróci się karta. Nie tracił on wiary, w swej starej, tradycyjnej chytrności. Tym razem jednak wypróbowane z dawna metody zawiodły. Testament, został napisany. Czyny na Amerykę spadkobierczyńa dumy, można powiedzieć duszy, każdej potęgi zbrojnej, to jest floty. Testament stwierdza bowiem, że Anglia w wypadku klęski albo zatopi swą flotę, albo przekazuje ją Stanom Zjednoczonym. Ktoż nawet w fantazji odważyłby się snuć takie przewidywania jeszcze przed rokiem?

Ale nie tylko na zachodniej półkuli Anglia ponosi straty polityczne. W jakkolwiek stronę Imperium brytyjskiego rzucimy okiem, wszędzie widzimy objawy rozkładu. Australia i Nowa Zelandia mają swoje własne troski, nie mające nic wspólnego z troskami Londynu. W Indiach wrze, Egipt zadaje sobie pytanie w czym imieniu ma właściwie przelewać krew, w Afryce Południowej coraz więcej uznania zyskuje sobie ruch propagujący w tym kraju zasadę, iż poludniowi Afrykańczycy powinni przede wszystkim myśleć sami o sobie, a Irlandia jest zadowolona, że nie ma nic do czynienia z wojną, prowadzoną przez Anglię. Wszyscy ci zaś, którzy kiedyś stanęli po stronie Londynu leżą zdruzgo-

tani. Rozwiąt się prestige polityczny Anglii, na horyzontcie kłębią się czarne chmury, migając błyskawicami, które gotują zgrubę brytyjskiemu Imperium światowemu.

Pod względem gospodarczym Londyn i Anglia są dziś pozycją martwą. Ograniczenia, które nawet najwięksi pesymści w Anglii uważali za niemożliwe, znalazły się dziś na porządku dziennym. Wywóz jest zahamowany, a totalna blokada przeprowadzana przez Niemcy ogranicza również przywóz do minimum. Żaden okręt nie może obecnie przepłynąć przez Kanał La Manche, aby dostać się do Londynu, którego port przedstawia się dzisiaj jako jeden stos gruzów, a przez który przechodziła niemal 1/3 część całego importu angielskiego. Anglia nie ma już nic do dania światu. Zamknięte są przed nią rynki europejskie, a kurczenie się tonażu okrętowego codziennie o 1000 ton i konieczność niustannego nakładania dróg objazdowych w związku z przystąpieniem Włoch do wojny, pomnażają trudności życia gospodarczego Anglii w każdej dziedzinie. Jakąż pociechę dla Anglii może stanowić nadzieja na dostawy ze swych azjatyckich źródeł surowcowych, jeżeli transporty te muszą najpierw przepłynąć dookoła Przylądka Dobrej Nadziei, a następnie nie ma jeszcze nadziei, czy rzeczywiście zdolają one dotrzeć do Anglii? Jakąż pociechę może być dla Anglii nadzieja na pomoc z Ameryki, z tej Ameryki, która zajęta jest przede wszystkim myślą o swoich własnych interesach zarówno na północny, jak i na południe, a jeżeli wysła one już swoje transporty dla Anglii, to również nie może wziąć na siebie gwarancji, że dostaną się one bez przeszkód na miejsce przeznaczenia? Że to nie są żadne pociechy, to muszą przyznać nawet sami ministrowie angielscy.

Londyn sięga już dzisiaj do żelaznych rezerw, tych żelaznych rezerw, które po największej części stoją w piwnicach, w magazynach i spichrzach. Płoną tam nadzieje Anglików na wzór ich zapasów topniejących pod deszczem niemieckich bomb rozpryskowych i zapalających.

A w dziedzinie wojskowej? — Wystarczy przeczytać tylko jedno zdanie, napisane wczoraj w jednym z dzienników przez pewnego Amerykanina, który stwierdza, że przeżył już w swoim czasie bombardowanie Warszawy, ale nie wytrzymał on żadnego porównania z tym, co miał możliwość widzieć na własne oczy w Londynie.

„Granaty eksplodują, a po każdej eksplozji pędzą małe białe chmurki po niebie. Samoloty zniżają się z warkotem na ziemię aby zrzuć bomby. Ogień artyleryjski grzmi jedną nieprzerwaną detonacją. Balony zaparowe spadają płonąc, na ziemię. Chmury czarnego dymu przewalają się kłębiami nad dachami Londynu. Samoloty z łoskotem przelatują nad domami, strzelającymi płomieniami, które przewyższają wysokością dachy. Na wschodzie jedna wielka ściana ognia, wydaje się jak gdyby niebo dzieliła ona na dwie połowy...” Tak opisuje pewien szwedzki dziennikarz wygląd najstraszniejszej bitwy powietrznej, jaka dotychczas zna historia. Inny dziennikarz zaś pisze: „W porcie płoną wielkie rezerwuary ropy, a nawet wagony-cysterny stojące daleko od nich uległy zupełnemu zniszczeniu. Kranie portowe zwiśzają z molo nad wodą zniekształcone i poskręcane pod wpływem nieopisanego żaru. W porcie stoją silnie pochylone okręty dymiące z luk. Z wielkich magazynów portowych wznoszą się gęste, nieprzeniknione dymy, asfalt na ulicach pomiędzy magazynami tonie pod wpływem olbrzymiego gorąca...” W jednym ze sprawozdań amerykańskiej agencji GNS czytamy, że „w Londynie można spotkać kraterę po wybuchu bomb szerokie na 25 m i głębokie na 17 m. Bomby, celnie uderzające w obiekty przemysłowe, wyrządzały olbrzymie spustoszenia w promieniu ćwierci mili. Ani jeden dom na tym całym odcinku nie wyszedł cało...”

Nad niebem Londynu samoloty niemieckie opisują swastyki, do detonacji bomb, do trzasku zapadających się domów, do przeraźliwego jęku syren alarmowych i przeraźliwych jęków dzwonnicy łączą się okrzyki ludzkie. Nad Londynem leży gęsta chmura duszących oparów, a potężny ich ślup sięgający ku niebu oznajmia daleko w głąb ładu zmierzchn miasta, które samo przypieczone-towało swój los.

Włoskie lotnictwo odnosi sukcesy

Rzym, 14 września. — Włoski komunikat wojenny z piątku brzmi następująco: Jedna z naszych łodzi podwodnych powróciła do swej bazy z dłuższego rejsu, w czasie którego zatopiła na Atlantyku 18,000 BRT, angielskiego tonażu morskiego, a mianowicie statku-cysterny, pojemności 10,000 BRT, oraz parowca z ładunkiem, poj. 8,000 BRT.

Na terenie Afryki Północnej nasze lotnictwo kontynuowało w ciągu dnia i nocy ataki na pozycje nieprzyjacielskie, kolumny samochodowe i inne obiekty wojskowe na wybrzeżu Egiptu. W wyniku bombardowania powstał pożar składu benzyny oraz zniszczeniu uległy samochody i wozy pancerne.

Na terenie Afryki Wschodniej nasze eskadry lotnicze zaatakowały skutecznie baraki wojskowe i obóz pod namiotami koło miejscowości Abigu w Sudanie i nieprzyjacielską kolumnę, składającą się z 20 samochodów w okolicy El Katulo w Kenii.

Nieprzyjaciel dokonał ataków lotniczych na Massaua, gdzie w wyniku 4-krotnego bombardowania został uszkodzony jeden pawilon, na Assab, gdzie zniszczeniu uległy: szpital, kuchnia lazaretu polowego i mieszkanca w centrum starej dzielnicy i gdzie zginęło 6 osób spośród Włochów i ludności tubylczej, zaś jedna została ranna; na Asmara i Gura, gdzie wyrządzono bardzo znaczne szkody. Ponadto bombardowano port lotniczy Gimma i Sciasciamanna, gdzie również szkody nie były zbyt poważne i gdzie 9 osób odniosło obrażenia. Nasze samoloty myśliwskie zestrzeliły jeden samolot nieprzyjacielski, nie jest wykluczone zestrzelenie dalszych samolotów.

Życie płynie jak w czasie pokoju

Słowacki minister obrony Catlos o swoich wrażeniach z pobytu w Niemczech

Bratysława, 14 września. — Słowacki minister obrony kraju, generał Catlos podzielił się z przedstawicielem DNB w Bratysławie swoimi wrażeniami odniesionymi w czasie pobytu w Niemczech. Państwo wielkoniemieckie — oświadczył on — jest potężnym rezerwuarem sił i zdobyło sobie nasze serca, uznając nas jako równoważnościowych. Na pytanie, w jakiej mierze dała się widzieć w Niemczech ślady wojny, minister podkreślił, że nie widąc tam w ogóle żadnej różnicy w porównaniu z czasami pokojowymi.

Patrząc na normalny bieg całego życia gospodarczego i kulturalnego, trudno byłoby przypuścić, że Niemcy toczą walkę o egzystencję na całe wieki.

Wojenno-gospodarcze cele Anglii

Berlin, 14 września. — Jak doniosły komunikaty Naczelnej Komendy Armii Niemieckiej z dnia 12 i 13 września, ataki lotnictwa niemieckiego były skierowane na porty w Liverpoolu. Port ten posiada dla Anglii specjalne znaczenie. Jest on drugim co do wielkości po Londynie portem angielskim i jest szczególnie ważnym jako port importowy dla środków żywnościowych. Przez Liverpool kierowano równo 1/5 część angielskiego przywozu mięsa, oraz znaczna część dowozu zboża, korzeni i paszy. Ponieważ port w Liverpoolu jest zbudowany systemem słuzowym, jest on

szczególnie narażony na ataki bombowe. Zniszczenia w tym porcie muszą w krótkim czasie wywrzeć poważny wpływ na sytuację żywnościową Anglii, a zwłaszcza dla sąsiednich gęsto zaludnionych obszarów przemysłowych Manchesteru i Lancashire.

Wymienione również w ostatnich komunikatach Naczelnej Komendy Armii Niemieckiej ataki na fabryki samolotów w Southampton skierowane były na te zakłady lotnicze, w których wytwarzane są angielskie samoloty myśliwskie typu Spitfire i Hurricane.

Brak prowiantów dla okrętów angielskich

Niezadolenie wśród marynarzy brytyjskich — Coraz dotkliwsze skutki blokady

Berlin, 14 września. — Z zamorskich krajów neutralnych nadchodzą wiadomości, że przebywające tam jeszcze okolicznościowo z Anglii angielskie okręty od pewnego czasu przestały otrzymywać zaprowiantowanie i wyekwipowanie w swoich portach macierzystych.

Niezadolenie powstałe z tego powodu, wobec pewnych braków w zaopatrzeniu, spowodowało już w szeregu wypadków dezercje oficerów i marynarzy. Również zaznaczają się coraz silniej skuteczna działalność niemieckich łodzi podwodnych miała spowodować już wyraźne następstwa. W wielu wypadkach kapitanowie poszczególnych okrętów usiłowali pod osłoną nocy oderwać się od transportów konwojowanych, ponieważ zaszyły już częste wypadki, że zaraz w pierwszym dniu podróży torpedowano statki, płynące pod konwojem.

Wszystkie te zjawiska świadczą wyraźnie, że niemiecka blokada i wojna morska przeciwko Anglii daje się jej coraz dotkliwiej we znaki i pomimo zapewnień brytyjskiego ministra zaopatrzenia Anglia odczuwa coraz wybitnie trudności aprowizacyjne i materiałowe.

GŁOS ZZA GROBU O POMOC
Trafna charakterystyka „Tokio Niczi Niczi” ostatniej mowy Churchilla

Tokio, 14 września. — Ostatnie przemówienie Churchilla określa „Tokio Niczi Niczi” jako wołanie o pomoc zza grobu. Gdyby lotnictwo angielskie było na tyle silne, aby się móc przeciwstawić sile lotnictwa niemieckiego, to Churchill nie musiałby nigdy przemawiać takim tonem.

„PROSZĘ NIE MÓWIĆ O WOJNIE!”
— w przeciwnym razie plutokraci stają się nerwowi

San Sebastian, 14 września. — Do jakiego stopnia stają się dziś plutokraci

nerwowi, jeżeli tylko usłyszą słowa „wojna”, do której przecież sami dążyli, świadczy doniesienie londyńskie. „Daily Mail”. Dziennik ten twierdzi, że widział zaproszenia na pewien uroczysty bankiet, na których u dołu widniała następująca uwaga: „Proszę nie wspominać o wojnie, ani o czemkolwiek, pozostającym z związku z nią. — Wówczas będzie na naszym przyjęciu znacznie miłsza atmosfera. Czy Pan nie jest tego samego zdania?”

4 ZAGINIONE SAMOLOTY NIEMIECKIE POWRÓCIŁY

Berlin, 14 września. — Urzędowo komunikują, że liczba podanych w wojennym komunikacie niemieckim z dnia 10 września 1940 zestrzelonych samolotów nieprzyjacielskich podniosła się o 3 aparaty, natomiast straty własne zmniejszyły się o 4 aparaty, bowiem w międzyczasie taka ilość samolotów niemieckich powróciła do swych eskadr.

WSPÓŁDZIAŁANIE KANADY Z U. S. A.

Kanada buduje bazy lotnicze na wybrzeżu Oceanu Spokojnego
Waszyngton, 14 września. — Kanada oraz Stany Zjednoczone Ameryki Północnej podejmą wspólnie budowę baz lotniczych nie tylko na Atlantyku, ale

Japonia a Z.S.R.R.

Informacje o nominacji generała Yoshitugu Tatekawy ambasadorom w Moskwie podają dzienniki w sposób nie zwracający większej uwagi. To też wiadomość ta przeszła bez większego echa. Warto jednak temu faktowi poświęcić więcej uwagi, a nawet zastanowić się nad jego znaczeniem.

Jest rzeczą oczywistą, że przy zmianie dyplomatów nasuwa się pytanie, czy zmiana ma podstawić głębsze i czy została podjętowaiana zmianą poglądów politycznych.

W stosunkach sowiecko-japońskich nastąpiło w ostatnich czasach pewne odprężenie. Wskazuje na to dobitnie sprawa uregulowania tuż zadowoleniu obu stron granicy w rejonie Nomahhan, oraz zadowolone bez większego rozgłosu konfliktu na Sachalinie, który spowodował był szereg mniejszych incydentów granicznych.

Jednakże pozostaje jeszcze kilka kwestyj, jak np. układy o rybołówstwie i in. otwartych. Zagadnienia te dają angielskim i amerykańskim matricielom okazję do szerzenia zamętu pomiędzy obu państwami.

Zadaniem więc ambasadora Tatekawy będzie przeciwnie do siebie anglo-amerykańskiemu zamiarom doprowadzenia do konfliktu pomiędzy Rosją a Japonią, obrócenie samowolstwa Japonii a także niedopuszczenia do umieszczenia się Rosji do ewentualnego konfliktu na Oceanie Spokojnym.

W tym celu ambasadorów Tatekawa dodana do pomocy posła Nishi, który jako dotychczasowy szef departamentu spraw europejsko-azjatyckich przy ministerstwie spraw zagranicznych w Tokio, jest wybitnym znawcą tych dziedzin. On też jest uprawniony na dyplomacie, który ma za zadanie umieszczenie do dotychczasowej atmosfery politycznej ryjisko — jak polskiej ciepłej wody i przelamania lodów wzajemnej rezerwy.

Jak wiadomo ambasador Tatekawy jest osobistością energiczną o szeregim światopoglądzie, duszą ruchu reformowego w Japonii. Należy on do Stronnictwa Młodych, tj. tych, którzy dążą do całkowitego uwiezelenienia się od wpływu angielskich i amerykańskich i zupełnego odrzucenia ideologii zachodnich demokracji.

Ci wszyscy zatem, którzy budzić się nadzieję, że przedaj czy później dojdzie do zbrojnego konfliktu między Japonią i Rosją, spotkają się z rozczarowaniem. Znawcy stosunków na Dalekim Wschodzie widzą w tej nowej zmianie na placówce dyplomatycznej w Moskwie dążenie do polepszenia stosunków między obu państwami.

także na wybrzeżu Kanady od strony Oceanu Spokojnego. Według informacji powiadomionych kół w Waszyngtonie w związku z amerykańsko-kanadyjskimi oględzinami zachodnich wybrzeży Kanady, postanowiono wybudować wspólnie kanadyjskie bazy lotnicze na wyspie Vancouver, oraz na wyspach Królów Charlotte.

WŁOSKI MINISTER KOLONIJ TERUZZI PRZYBYWA W PONIE-DZIALEK O BERLINA

Zwiedził on poprzednio pola walk na Zachodzie

Monachium 14 września. — Po rewizycie złożonej Reichsleiterowi generałowi von Epp w stolicy ruchu narodowo-socjalistycznego, oraz po zwiedzeniu zachodniego placu boju, przybędzie w poniedziałek w godzinach wieczornych do Berlina królewsko-włoski minister kolonij Teruzzi.

WĄTROBA JEST FILTREM DLA KRWI

Zanieczyszczona krew wskutek złego funkcjonowania wątroby, może powodować szereg rozmaitych dolegliwości: bóle artretyczne, łamanie w kościach, bóle głowy, podenerwowanie, bezsenność, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, ewidencja skóry, skłonność do obrzekań, choroby i wyrzuty na skórę, skłonność do tycia, lub nadmierne wychudzenie, mdłości, ciężki obłędny. Płomyk zół przemienny materii niszcza organizm i przyspiesza starość. Receptażna, zgodna z naturą kuracja jest normowanie czynności wątroby i nerek. — Przebieg dwudziestoletni doświadczenie wykazało, że w chorobach na to złej przemiany materii, chronicznego zaparcia, kamienkach żółciowych, żółtaczce, otępieniu artyretycznym mają zastosowanie złota lecznica „Cholekinaza” H. Niemcewskiego, Labor. Fizjologiczno-chemiczne „CHOLEKINAZA” H. Niemcewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Niedzielnny dodatek dla katolików

Ewangelia Święta

Ewangelia Święta na niedzielę osiemnastą po Zielonych Świątkach zapisaną u św. Mateusza w rozdziale 9

W on czas: Wstąpił Jezus do łodzi przeprowił się na drugi brzeg i przybył do miasta Swego. A oto przymieszono Mu porażonego, leżącego na łożu. Jezus zaś, widząc ich wiarę, rzekł do porażonego: Ufaj synu! Odpuszczają ci się grzechy twoje. A oto kilku uczonych myślało sobie: On bluźni! A Jezus, przejrzawszy myśli ich, rzekł: Czemu źle myśli życie w sercach waszych? Cóż jest łatwiej? — powiedzieć: „Odpuszczają ci się grzechy twoje“ — czy też powiedzieć: „Wstań i chodź swobodnie“? Żebyście jednak wiedzieli, iż Syn Człowieczy ma na ziemi moc odpuszczenia grzechów, przeto mówi do porażonego: Wstań, bierz łożo twoje, a idź do domu Twoego. A on, zerwał się i odszedł do domu swego. Resze zaś, widząc to, przelęły się i wielbily Boga, który dał taką moc ludziom.

Porządek nabożeństw

w niedzielę, dnia 15 września r. b. W CZĘSTOCHOWIE

Jasna Góra: O godz. 6.30 prymaria z kazaniem, o godz. 8-jej Msza św., o godz. 9-jej Msza św. śpiewana, o godz. 10.30 suma w Bazylice, o godz. 12-jej ostatnia Msza św. i zastąpienie Cudownego Obrazu. O godz. 15.30 nieszpory i zastąpienie obrazu około godziny 18-jej.

Kościół N. Maryi Panny: Msze św. o godz. 7-jej, 9-jej i 10-jej. O godz. 12-jej suma z kazaniem.

Kościół N. Maryi Panny. Z racji uroczystości Imienia Najświętszej Maryi Panny (nazwy kościoła) odprawione będzie nabożeństwo wieczorne o godz. 19-jej w sobotę, dn. 14 bm., w niedzielę zaś, dn. 15-go b. m., suma z wystawieniem o godz. 12-jej i wieczorem nabożeństwo o godz. 19-jej.

Katedra św. Rodziny: Msze św. o godz. 7-jej, 9-jej i o godz. 10-jej uroczysta suma. Nieszpory o godz. 16-jej po południu.

Kościół św. Zygmunta: Msza św. z nauką o godz. 7-jej, 8-jej, 9-jej i 10-jej suma z kazaniem o godz. 10-jej. Nieszpory o godz. 16-jej po poł.

Kościół św. Jakuba. O godz. 6.30 Msza św. i kazanie, o godz. 8-jej Msza św., o godz. 9-jej nabożeństwo dla młodzieży szkolnej, o godz. 10-jej Msza św. z kazaniem, o godz. 11-jej suma z kazaniem, o godz. 12.30 ostatnia Msza św. z kazaniem. Nieszpory o godzinie 18-jej.

Kościół św. Barbary: Msze św. o godz. 7-jej i 9-jej. Suma o godz. 11-jej. Nieszpory o godz. 16-jej po poł.

Kościół P. Jezusa Konającego: Msze św. o godz. 7-jej, 8-jej i 9-jej. O godz. 10-jej Msza św. z kazaniem dla dzieci szkolnych. Nieszpory o godz. 18-jej. Suma o godz. 11-jej w kościele św. Rocha na cmentarzu.

Kościół św. Antoniego na Ostatnim Groszu. Msze św. o godz. 7-jej, 8-jej i 9-jej. O godz. 10-jej uroczysta suma z kazaniem. Nieszpory o godz. 15.30.

W PIOTRKOWIE

Kościół OO. Bernardynów: Msze św. o godz. 6.30, 8-jej, 9-jej i 10-jej. Prymaria z kazaniem o godz. 7.30. Suma z kazaniem o godz. 11.30. Nieszpory o godz. 18-jej.

Kościół Farny: O godz. 7-jej prymaria z kazaniem. Msze św. z kazaniem o godz. 9-jej i 10-jej. Suma z kazaniem o godz. 11.30 oraz nieszpory o godzinie 16-jej. — Kościół filialny pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny: Msza św. o godz. 8-jej.

Parafia św. Jacka (Kościół Podominikański): Prymaria o godz. 7-jej. Msze św. o godz. 11.30 i nieszpory o godz. 16-jej.

Parafia Najświętszego Serca Jezusowego: Msze św. o godz. 7-jej, 8-jej, 9-jej i 10-jej. Suma z kazaniem o godz. 11-jej. Nieszpory o godz. 16-jej.

Kościół Pojezucki: O godz. 9-jej Msza św., o godz. 10.30 Msza św. z kazaniem i o godz. 11.30 suma z kazaniem.

Kościół Panien Dominikanek: O godz. 9.30 wotywa z kazaniem i o godz. 11.30 suma z kazaniem.

W RADOMSKU

W kościele Farnym: Prymaria o godz. 7-jej. Msza św. dla młodzieży szkół powsz. o godz. 9-jej. Msza św. dla młodzieży pozaszkolnej o godz. 10-jej. Suma z kazaniem o godz. 11.30. Nieszpory o godz. 16-jej.

W kościele OO. Franciszkanów: Msza św. o godz. 8-jej, na której śpiewa się godziniki do N. M. Panny. Msze św. o godz. 9-jej i 10-jej. Suma z kazaniem o godz. 11-jej. Nieszpory o godz. 17-jej.

W dniu powszednie odprawiane będą Msze św. w następującym porządku: Msza św. o godz. 7-jej, na której śpiewa się godziniki do N. M. Panny. Msze św. o godz. 8-jej i 9-jej.

Dobroć w słowach / według O. F. W. Fabera

Dobre słowa są wyjawieniem na zewnątrz dobrych myśli i nie istnieją chyba nie potężniejszego ponad nie, o ile nacechowane i przepelnione są miłością bliźniego.

Dobre słowa są początkiem przyjaźni, która możeby nie powstała nigdy pomiędzy ludźmi nie mającymi do siebie zaufania dlatego, że podział stworzyła jakaś plotka, lub może wzajemna niechęć, powstała na tle rywalizacji na jakimś polu. — A tymczasem jedno dobre słowo wygląda i wyrównuje wszystko, uprzedzenia mijają i zaczynamy dostrzegać, że istnieją pewne dane, które by nas połączyły i zbliżyły mogły do siebie.

W nieporozumieniach, kłótniach czy waśniach rola dobrego słowa jest niezwykle ważką. Pierwszą próbę pojednania świat zwykł traktować jako przynajmniej się do winy, względnie podstęp — potem jednakże dobre słowa kołatają do naszego sumienia, do serca choćby najtwardszego nawet i nieporozumienie daje się załagodzić. Im dłuższe milczenie w każdym nieporozumieniu, tym o zgodę trudniej, bo i wyjaśnienia musiałyby być dłuższe — a tymczasem dobre słowo nie tylko to milczenie przerywa, ale niekiedy zastępuje długie wyjaśnienia i czyni je zbędny.

Dobre słowa mają moc nie tylko uzdrawiającą, ale zarazem i twórczą, dzięki sugerowaniu się wzajemnemu ludzi. Przez zapal dobrego słowa — świat nawraca się do Boga, przez te słowo — powstaje źródło zła, które zapada w serce i boli niekiedy bardziej niż zadana rana.

Dobre słowa otwierają dusze dobrem radom, rozpędzają smutek, przylguszają pokusy, nawracają, uświęcają i torują drogę nawet najpiękniejszemu powołaniu.

Potęga dobroci w słowach jest tak ogromna, a tak przy tym niesłychanie łatwa, bo można nią wlaść bez wysiłku, a okazji do tego wokół nas tak wiele. I rzecz to dziwna — mając do dyspozycji tak wielkie skarby, skąpimy i oszczędzamy. — Nawet i wtedy, gdy dobre słowo wymaga zaparcia siebie samych, wynik i wpływ jego przynosi nam stokrrotną nagrodę.

Aby być dobrym z przyzwyczajenia, trzeba nam pomocy i łaski Bożej oraz pobudek nadprzyrodzonych. Ale o ile z pomocą Bożą nabędziemy zwyczajność odnoszenia się do ludzi w sposób serdeczny — praktyka ta stanie się naszą drugą naturą. Złość ludzka ma siedzibę swoją raczej w umyśle złośliwym — w sercu rzadziej znacznie i zasadniczo ludzie „bez serca“ są bardzo nielicznymi wyjątkami.

Wśród naszych spraw życiowych każda czynność dobrze optacana, wykonywana przeważnie lepiej, miarę tę należa-

łoby zatem zastosować i do naszych słów, których skutki mają tak doniosłe znaczenie.

Dobroć nasza ma iść śladem dobroci i postępowania Jezusa. Jeśli to sobie uprzytomnimy, musimy bezwzględnie wyeliminować z mowy naszej zsroćkość, uszczypliwość, złośliwość i krytykowanie oraz złośliwe rozpatrywanie pobudek postępowania bliźniego.

Wartość dobroci leży również w indywidualnym jej traktowaniu ze względu na okoliczności, czas i osobę.

Pojęcia dobroć i radość łączą się ze sobą, bo dobroć — pociąga za sobą radość, a radość ta jest zapłatą za trud wypowiedzenia dobrego słowa, tak zresztą niewielki. — Już samo przemyslenie, czy uplanowanie dobrych słów, które mamy powiedzieć, uszczęśliwia nas; sam fakt wyrzeczenia tych słów jest również szczęściem, a co dopiero mówić o tym wewnętrznym zadowoleniu, jakie budzi się w nas na widok szczęścia drugich, które powstało z naszego powodu. **Szczęście i radość — to dalszy i naturalny skutek naszego dobrego słowa!**

Wyrzeczenie dobrych słów wpływa kojąco i na nas, uspokajają nas i uczisz wewnątrz. Przez dobre słowa my sami stajemy się lepsi, słodsi i bardziej ciśni wewnątrz, a w dalszej konsekwencji wszystko to, co wyrabia i cichość i słodycz, prowadzi nas do skrucy, a przez nią do Boga.

Dobre słowa wyrabiają w nas również szczerść, tępią sztuczność i fałsz. Dzięki dobroci, jak pisze O. Faber: „stajemy się prawdziwi, ponieważ dobroć jest punktem widzenia Boga, a Bóg punkt widzenia jest zawsze widzeniem w prawdzie“.

Ludzie inteligentni, posiadają szerszy punkt widzenia, mogą być lepsi niż ktoś ograniczony, bo do każdej sprawy podchodzi z różnej strony, jeżeli natomiast chodzi o umiejętność zastosowania dobroci w słowie, ludziom inteligentnym i dowcipnym trudniej jest utrzymać język na uwierzy, by przez swój dowcip, który ma zawsze coś kąśliwego, czy ironicznego, nie wyrzucił komuś krzywdy. Prosta, ewangeliczna mowa Chrystusa Pana nie zawierała dowcipów i żadnej złośliwości nie można się było dopatrzeć w przypowieściach. Słowa Jezusa noszą na sobie znamię Boskości, winny być zatem dla nas wzorem do naśladowania. Osoby dowcipkujące — to bardzo rzadko osoby religijne, bo w dowcipie cudzym kosztem jest zawsze żądło, które kogoś ukłuje jadem swojej krytyki.

Umiejętność słuchania — to także objąw dobroci, bynajmniej nie łatwy do praktykowania. Roztargnienie przy słuchaniu, wtrącanie uwag nie mających nic wspólnego z tematem opowiadającego, albo wybit lekceważenia, który mó-

wi, że kłamiemy lub kręcimy — to objawy często spotykane. Albo przerwanie opowiadania na to, by wrócić coś własnego — czyż może nie zdarza się na porządku dziennym, nawet u osób zresztą znacznych, dobrze wychowanych, które jedynie nie umieją być dobrymi słuchaczami.

Rzecz zrozumiała, że opanowanie się w tych wszystkich wypadkach wymaga poważnego umartwienia wewnętrznego — bez niego jednakże nie można myśleć o postępie duchowym.

Jak z jednej strony największą trudnością jest zwyczaj właściwego sposobu mówienia, tak z drugiej nieokazywanie, że coś przy słuchaniu sprawia nam trudność.

Zdarza się, że niektórzy nasi bliźni posiadają dar irytowania nas. Przychodzą albo w nieodpowiedniej chwili, albo mówią nam coś, co nas ani nie interesuje, ani nam jest potrzebne. Z daleka lubimy nieraz nawet tych ludzi, szanujemy, cenimy, lecz przy spotkaniu sprawiają nam udrękę, którą jedynie dobroć może w nas uleczyć.

Trudno nam nieraz odwrócić uwagę od swego „ja“. W chwili, gdy przytoczeni własnymi nieszczęściami i kłopotami, upadamy niemal — a tu ktoś opowiada nam o swym szczęściu, radości i z każdego jego słowa przebiega się humor czy zadowolenie. Albo też znowu w chwili podobnego przygnębienia czy bólu ktoś żąda współczucia w drobnych, śmiesznych i nieraz tylko urojonych kłopotkach.

Cieężko nam wtedy, ciężko, lecz musimy pamiętać, że tym samozaparciem zdobywamy wielką i ważną cnotę dobroci słowa, z której rodzi się dobroć czynu i uświęcenie szybsze, łatwiejsze i całkowite.

Każda rzecz przed-jej załatwieniem, czy zreformowaniem przez kilka lub więcej osób wymaga omówienia, pamiętać tylko należy o tym, że uczynić to można jedynie z pogodą, dobrocią, bez złośliwości i sarkazmu, a wówczas porozumienie jest możliwe.

Pomocą w działaniu dobra będzie nam dobroć słowa — bo ten, czyste słowo pełne są pogody, radości i dobroci, potrafi naprawić, uleczyć i zmniejszyć, a nawet wyrugować zło a radość i dobroć siał dokoła siebie.

Kto wnosi pogodę i dobroć — jest wyśtannikiem, apostołem Bożym i jest ewangelista, bo wskazuje nam obraz ewangelicznej dobroci, źródło jej i wzór najdoskonalszy — Jezusa Chrystusa.

„Suchedni“

„Suchedni“ należą do najbardziej ciekawych i starożytnych praktyk naszego Kościoła i pochodzą z czasów, kiedy jeszcze nie obchodzono ani Adwentu, ani Bożego Ciała, ani wielu innych świąt. Wprowadzono je w tym celu, żeby początek każdego czterocząca uświęcić specjalnym postnym obchodem. Zrazu postów było tylko trzy, jako obchody dziękczynne za trzy główne na Wschodzie zbiory: pszenicy, wina i oliwy. Później dopelniono liczbę do czterech, wprowadzając jeszcze suchedni wiosenne, względnie wielkopostne.

Zgodnie z takim początkiem kościelne modlitwy suchedniowe uwytadniają następujące główne myśli: dziękczynienie za chleb powszedni i prośbę o urodzaje, odnowienie się na duchu post i jałmużna, jako dziesięcina wdzięczności Bogu; zachęta do modlitwy o dobrych kapłanów, jako pracowników w winnicy Pańskiej.

Dawniej wierni obowiązani byli uczestniczyć w nabożeństwie suchedniowym. Nabożeństwo połączone było z postem, modlitwą i słuchaniem słowa Bożego, tak że wierni tym sposobem odprawiali cztery razy do roku jakby wspólne rekolekcje, z wielkim pożytkiem, w kierunku ożywienia i pogłębienia świadomości katolickiej wspólnoty wśród wiernych.

„Suchedni“ przypadają w bieżącym miesiącu dnia 18-go, 20-go i 21-go.

Wiadomości ze świata katolickiego:

Z Miasta Watykańskiego

Audjenje u Ojca św. przewidziane są do połowy miesiąca września. Ojciec św. przyjmuje obecnie tylko ko niewielu dostojników kościelnych. Sekretarz kardynał Maglione opuścił Wieczne Miasto, udając się na krótki wypoczynek, w celu poratowania zdrowia do Monte Catini.

Kaplica ku uczeniu męczenników hiszpańskich

Obok znanego pomnika Najświętszego Serca Jezusowego w Madrycie wystawily związki hiszpańskie kaplicę na pamięćk swych 1,500 członków, poległych w czasie wojny domowej.

Oświadczenie prezidenta Portugalii po podpisaniu konkordatu

Przy uroczystościach ratyfikacyjnych konkordatu Stolicy św. z rządem portugalskim oświadczył między innymi prezydent ministrów Salazar: „Jednym z pierwszych zadań nowego państwa portugalskiego jest wychowanie ludu w duchu katolickiej religii. Konkordat dla Portugalii nie ozna-

cza bynajmniej pojednania dwóch wrogich potęg, ale zjednoczenie sił dla urzeczywistnienia dziejowego posłannictwa.“

W rocznicę śmierci Piusa X

Dnia 26 sierpnia, jako w rocznicę śmierci Ojca św. Piusa X, sarkofag w Bazylice św. Piotra w Rzymie został oświetlony i bogato przybrany kwiatami, a przy ołtarzu, sąsiadującym z grota, odprawiono szereg Mszy św.

Rozpoczął się proces beatyfikacyjny Jerzego Frascati

Za zezwoleniem Ojca św. sprawa badania w celu przeprowadzenia procesu beatyfikacji zmarłego w młodzieńczym wieku w opinii świętości Piotra Jerzego Frascati przekazana została prefektowi rzyrejskiej kongregacji, kardynałowi Salotti.

Madonna Sykstyńska liczy 425 lat

W roku 1515 namalował Ją Rafael dla zakonników San Sisto (Sixtus) w Piacencie. Książę Saski August III poznał się na niezwykłej wartości tego dzieła, a po wielkich trudnościach i zabiegach, trwających 25 lat, nabył ją w roku 1774 za 20,000 dukatów i przywiózł do Dreżna, gdzie umieścił w sali tronowej. Później dopiero przeniesiono obraz do dreżdeńskiego galerii obrazów.

We wrześniu 1939

6 września:

KOMUNIKAT NIEMIECKI

Komunikat wojenny Naczelnej Komendy Armii Niemieckiej z 6 września 1939:
Operacje wojskowe w Polsce w dniu 5 września w dalszym ciągu przeprowadzono planowo. Formacje górskie i wojska ruchome wywalczyły sobie w szerokim froncie przejście północnych Beskidów i znajdują się w płynnym ataku na Nowy Sącz.

Postępujące z południa i zachodu w kierunku Krakowa siły, odrzuciły nieprzyjaciela do granic miasta. Górnośląski okręg przemysłowy jest w naszych rękach. Dalej na północ we wczesnych godzinach popołudniowych wzięto linię Chęciny—Łopuszno—Piotrków. Z obydwóch stron Sieradza przełamano bardzo silnie rozbudowaną linię fortów i kontynuowano atak na wschodni brzeg Warty w kierunku Łodzi.

Prace z Prus Wschodnich przez Mławę oddziały wojsk zdobyły Ciechanów. Nieprzyjacieli srożej nekany cofa się na południe. Oddziały zmotoryzowane osiągnęły pod Różanem Narew. 10.000 jeńców i 60 dział stanowią dotychczasową zdobycz wojenną naszych walczących na północy wojsk.

Naloty lotnictwa niemieckiego spowodowały w dniu wczorajszym znowu polimii komunikacyjnych i wstecznych poważne uszkodzenie nieprzyjacielskich łącz. Dworce w miejscowościach Zduńska Wola, Skarżysko, Tarnów i Września płoną. Liczne linie kolejowe przerwano. Polskie oddziały lotnicze za wyjątkiem poszczególnych samolotów myśliwskich pod Łodzią w ogóle nie pojawiają się. Ataków powietrznych na obszarze Niemiec w dniu 5 września nie zanotowano w żadnej miejscowości. Niemieckie siły zbrojne zniszczyły na morzu Bałtyckim trzecią polską łódź podwodną.

KOMUNIKAT POLSKI

W dniu 6 września radiostacja warszawska nadała następujący komunikat:

Polscy lotnicy dokonali nalotu na Berlin. Wszystkie nasze samoloty w liczbie 30 powróciły nieuszkodzone do swych baz.

Wiadomości o wojskowej działalności naszych sojuszników na froncie zachodnim oczekiwane są w Polsce

w największym napięciu. Doniesienia o osiągniętych sukcesach przyjmowane są z olbrzymim entuzjazmem. Doniesienia te mówią o uderzeniu wojsk francuskich, o pełnym sukcesów ataku na niemieckie porty wojenne, o eksplozjach w największej niemieckiej fabryce samolotów Dorniera w Friedrichshafen. Czytając te komunikaty osiąga się pewne uczucie, że sytuacja wojsk niemieckich, jak i nastrojów wśród ludności Rzeszy pogarszają się z godziny na godzinę.

Francuska armia kontynuuje swoją błyskawiczną ofensywę, po przekroczeniu Mozeli i przełamaniu słynnej linii Zygfryda.

Angielska flota zatopiła wielki pancernik niemiecki „Gneisenau“.

7 września

KOMUNIKAT NIEMIECKI

Komunikat wojenny Naczelnej Komendy Armii Niemieckiej z 7 września 1939.

Odwrót armii polskiej nie ustawał wczoraj na całym froncie. Wspierane energicznie decydującą akcją lotnictwa oddziały armii wschodniej kontynuowały ostry pościg załamującego się nieprzyjaciela i zmusiły go w wielu miejscach do przyjęcia walki.

Na południu Polski wzięto Nowy Sącz i tam, oraz na północ od tej miejscowości przekroczone Dunajec. Bez walk wojska nasze zajęły miasto Kraków. Nad grobem Marszałka Piłsudskiego oddano honory wojskowe. Po wzięciu Kielc wojska nasze posuwają się naprzód przez zachodnią część Lysej Góry, zbliżają się dalej na północ do miast Tomaszowa i Łodzi.

Na północy Puszcza Tucholska na północ-zachód od Grudziądza oczyszczona jest obecnie z rozproszonych resztek polskiej armii „korytarzowej“. Liczba zdobytych dział powiększyła się do 90. Zniszczono 9 i 27 dywizję, batalion pancerny, 2 bataliony strzelców i Pomorską Brygadę Kawalerii. Tylko resztki bez broni i sprzętu wojennego uratowały się, przepływając Wisłę. Pozostawiony w lasach sprzęt wojenny można dopiero po tygodniach ustalić i zabezpieczyć.

Lotnictwo zaatakowało i rozproszyło wczoraj skutecznymi dłuższymi ataka-

mi załamujące się kolumny nieprzyjacielskie. W dalszym ciągu przeprowadzono naloty na urządzenia kolejowe, dworce i mosty, uszkodzono przy tym poważnie celnymi bombami most na Wiśle na południe od Warszawy. Warszawski dworzec zachodni stoł w płomieniach.

KOMUNIKAT POLSKI

Komunikat Sztabu Głównego Wojska Naczelnego z dnia 7 września 1939 roku.

Działania lotnicze:

8 września:

KOMUNIKAT NIEMIECKI

Komunikat Naczelnej Komendy Armii Niemieckiej z dnia 8 września 1939:

Operacje w Polsce przyjęły wczoraj w wielu miejscach charakter pościgu, jedynie na poszczególnych miejscach dochodziło do poważniejszych walk. Na południu wschód od Gorlic i na wschód od Tarnowa wojska nasze posuwają się ku Włocław. Na północ od Wistly ruchome siły dotarły do Staszowa a na północ od Lysej Góry do okolic blisko na zachód od Kamiennie. Linia kolejowa Kofskie—Opoczno została przekroczona w ataku. Na północ od Tomaszowa oddziały pancerne odrzuciły nieprzyjaciela z Rawy Mazowieckiej i stoją w odległości 60 km. od Warszawy. Między Toruniem a Strasburgiem przekroczone Drwęce. Załoga Westerplatte w Gdańsku poddała się, jej opór został przełamany przez pionierów, kompanie szturmowe marynarki i oddziały sztafet ochronnych przy współdziałaniu okrętu „Schleswig-Holstein“.

Na północny wschód od Warszawy przekroczone Narew pod Pułtuskim i Rożanem. W prowincji poznańskiej obsadzono dalsze obszary na południe i na północny.

W tych szybkich i wielkich sukcesach decydujący udział znowu wzięło lotnictwo. Użycie maszyn było skierowane przeciwko cofającej się armii polskiej. Przy pomocy samolotów bojowych i nurkowych atakowało ono bezpośrednio w walkach na ziemi. Kolumny marszowe zostały rozbite, drogi odwrotowe zamknięte przez zniszczenie mostów i przejść. Usiłowania nieprzyjacielskich kontrataków zostały unieszkodliwione już podczas przygotowań. Mosty na Wiśle na południe od Warszawy były ustawicznie niszczone, w samej Warszawie

Nieprzyjacieli w dalszym ciągu bombardowały oddziały wojskowe, linie komunikacyjne i stacje kolejowe.

Na mosty w Warszawie dokonano w dniu dzisiejszym kilku nalotów. Nasze lotnictwo bombardowało kilkakrotnie kolumny pancerne nieprzyjaciela.

Działania lądowe:

Na froncie południowo - zachodnim uprzejmie walki toczą się w rejonie Nowy Korczyn—Tarnów—Jasło, oraz w rejonie Rożan.

Wojska odcinka środkowego ustępują powoli, powstrzymują napór sił nieprzyjacielskich, przeważających przede wszystkim pod względem lotnictwa i broni pancernej.

Na froncie północnym — bez zmian.

ulice zostały wypełnione kolumnami i zatkane. Szybkie ewakuowanie miasta jest w trakcie.

KOMUNIKAT POLSKI

Komunikat Sztabu Głównego Wojska Naczelnego z dnia 8 września 1939 r.

Działania lotnicze:

Lotnictwo nieprzyjacielskie w dalszym ciągu bombardowało nasze wojska, linie komunikacyjne i most na Wiśle. Poza tym bombardowało szeregi miejscowości oraz centrum Warszawy. Na placu Teatralnym, na ul. Nalewki i ul. Długiej padły bomby.

Lotnictwo nieprzyjacielskie poniosło dalsze straty od działania artylerii przeciwlotniczej i lotnictwa myśliwskiego.

Lotnictwo nasze zbombardowało kilkakrotnie pancerne oddziały nieprzyjacielskie oraz zwalczało ze skutkiem jego naloty.

Działania lądowe:

Wojska nasze znajdujące się pod dalszym naporem przeważających sił nieprzyjaciela, przede wszystkim silnej broni pancernej i lotnictwa.

W rejonie Łodzi, Piotrkowa, Tomaszowa Maz., Kielc, Tarnowa oraz Rożan i Pułtuska oddziały nasze ustępują w walce.

Po heroicznej, osiem dni trwającej obronie — Westerplatte padło.

Przekaz od **BOLU GŁOWY**
KOWALSKINA
Wszystko się odmieni
PRZY PRZEBIENIU GRYPI I KATARZE

PIOTR BERZINS

Błękitna noc nad kasynem gry

Monter, zgarbiony i zmęczony przeszedł dalej i młody człowiek mógł udać się spokojnie w Calską drogę. Niejedno mu mogło się wydać dziwnym, że młody człowiek skierował się pieszo schodami na górne piętro, zamiast zejść na dół i przebrać się do kolacji, na którą zaprosił piękną „dziewczynę z kąpieli“.

Wspaniały apartament, położony na sióstem piętrze był również pograżony w zmróku. W chwili, kiedy obok drzwi apartamentu, oznaczonego numerem 618, przechodził ów rzekomy monter, światło zabłysło w pokoju. Pokojówka podszedła cicho do wspartego koła w stylu Ludwika XV i cichutko szepnęła:

— Wasza Księżka Mość! Już ósma godzina!

— Leżąc w łóżku kobieta w średnim wieku niechętnie obudziła się.

— Czy naprawdę ósma godzina?

— Tak jest Wasza Wysokość. Wasza Wysokość każe mi się obudzić...

— Nie nazywaj mnie przętagie tą wysokością, bo to nużne. Przygotuj mi kąpiel, trzeba rzezczywiście wstawać.

Pokojówka przeszła do łazienki i puściła z kranu wodę, podczas gdy dama wzięła na siebie szlafrok i podszedła do toalety. Zmęczonym jej oczom ukazała się twarz zmieniająca się z miną szmaragdową.

— No, dobrze to już nie wyglądam.

3) Jakiś przedmiot minęło to całe moje życie! I właściwie po co ugamiam się po świecica, zamiast siedzieć spokojnie w domu i czekać śmierci?

— Proszę pani. Kąpiel gotowa — raportowała pokojówka.

— Dobrze. Już idę.

Wolnym krokiem skierowała się księżna do łazienki, upewniwszy się przed tym, że jej wspomnięża kolba brylantowa, którą miała włożyć dziesiętęszego wieczoru, znajduje się w bezpiecznym schronieniu, pod łóżkiem.

W pokoju nr. 418 paliły się wszystkie lampy i jasne światło zarówek elektrycznych zalewało wszystkie kąty. Był to wytworny apartament, który zarząd hotelu wynajmował jedynie bardzo wybitnym gościom. Tutaj mieszkał człowiekowie domów panujących. W tym apartamencie zatrzymywali się ministrowie, ambasadorowie i milionerzy ze wszystkich części świata.

Także i tym razem stało się zadość tradycji. Pokój zajmował minister obcego państwa, który przybył celem nawiązania bezpośredniego kontaktu z pewną wybitną bardzo osobistością, pozostającą na razie w ukryciu. W pokoju toczyła się rozmowa między ministrem a jego gościem. Jak łatwo można było domyślić się z kilku zdań zamienionych przez obydwóch rozmówców, dyskusja toczyła się dookoła sprawy małżeństwa młodego księcia. Młody ten człowiek sprawiał wiele kłopotów nie tylko swemu ojcu, ale także i całemu rządowi przez swoje zbyt swobodne zachowanie się i dość frywolne znajomości w półświatku. Jedynym

zabawnym środkiem wydawało się dla niego stano dobre małżeństwo. Trzeba było tylko wyszukać odpowiednią narzeczoną, aby uspokoić wzburzone umysły rodziny księżęcej i całej ludności. Cóż jednak z tego, skoro młody książę nie zdradzał bynajmniej zamiaru roztania się ze swobodą kawalerską i dalej pedził lekkie, swobodne życie „złotego młodzieńca“.

Wreszcie minister nacisnął dzwonek. Z sąsiedniego pokoju wszedł sekretarz ministra, skłonił się i stanął w wręczkującej postawie przy drzwiach. Minister podał mu pełną tekę papierów i rzekł:

— Proszę to zabrać ze sobą i schować. Zaadresowane koperty proszę wysłać dziś jeszcze specjalnym kurierem. Resztę spraw załatwimy jutro.

— Słucham, Wasza Eksceleńco — odpowiedział sekretarz, zabrał papiery i wyszedł na korytarz. Nie zauważył jednak, że na progu wysunął mu się z beczki jeden z listów i upadł na miękki dywan.

Korytarzem, wysłanym miłkkiem, puścił się dywanem, przsunęła się znowu dziwna postać. Najprzód przeszedł ów tajemniczy monter, za nim, po chwili ukazał się osobnik ubrany we frak i cyfeli. Szedł powoli, widocznie głęboko zamyślony. W tym wzrok jego zatrzymał się na kawałku papieru, leżącym na dywanie. Szybko schylił się i podniósł go. Nie zdolał jednak zapoznać się z treścią dokumentu, gdy ktoś lekko dotknął jego ramienia.

— Przepraszam pana. Widzę, że pan podniósł list, który przed chwilą wypadł

mi z kieszeni. Pozwolił pan, że zabiorę swoją własność?

I nie czekając na odpowiedź, nieznamy wyjął list z rąk zdumionego elegancika. Wsadził go spokojnie w kieszeń, kiwnął lekko głową i odszedł.

Osobnik we fraku zamruczał pod nosem przed siebie. Zdawał mu się, że już bliskim jest zdobycia jakiejś ważnej tajemnicy i wszystko znowu rozwiało się. Nie zastanawiał się nad tym, czy zdanie nieznanego było uzasadnione i czy faktycznie miał on prawo upominać się o zwrot listu. Dopiero, gdy nieznamy zniknął na zakręcie korytarza, osobnik we fraku doszedł do przekłaniania, że musiała tu jakiś jednak jakaś pomyłka. Skąd bowiem słomianic ubrany młodzieniec mógł się wziąć u drzwi luksusowego apartamentu, za który dzienny rachunek przedstawiał bardzo poważną kwotę?

Było już jednak za późno. Nieznajomy zniknął i nie było racji gonić za nim po korytarzach.

II.

Olbrzymia hala restauracji hotelu „Metropole - Palace“ przedstawiała się jak wnetrze wspomnianego pałacu. Zajmowała ona trzy piętra gmachu hotelowego. W głębi umieszczono podium dla orkiestry, środek przeznaczony był dla produkcji i tancznych i dla co wieczornych danców, dookoła zaś ustawiono stoliki. Jak w każdej wyjątkowej restauracji pamiętała tu właściwie cisza, przerywana szepcieniem rozmów kelnerów i północnym gości. Orkiestra przygrywała dyskretnie, zachowując energię i temperament na późniejszą godzinę. Kiedy rozpoczynał się dancing i produkcje artystów choreografii.

Z CZĘSTOCHOWY I OKOLICY

Wrzesień
15
Niedziela

Dziś: N. M. P. Bolesnej
Jutro: Eufemii
Wschód słońca o godz. 6.34
Zachód " " " 19.16
Temperatura w dn. 14 b. m.
o g. 7+9° C, o g. 10+12° C.

września br. Ekspozyturę w Częstochowie. Ekspozyturę ta mieścić się będzie przy ul. Panny Maryi 41 m. 5 i działalnością swą obejmie: miasto Częstochowę oraz powiaty: radomszczański, piotrkowski i tomaszowski.

W zakres działalności Ekspozytury wejdą wszelkie sprawy, dotyczące przemysłu, handlu i rzemiosła, a w szczególności: wydawanie wszelkiego rodzaju zaświadczeń i opinii, dotyczących poszczególnych przedsiębiorstw, pozwoleń na przywóz towarów z Rzeszy, wystawianie zaświadczeń pracy dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle, handlu i rzemiosle, udzielanie informacji, interesujących sfery gospodarstwa oraz dokonywanie wszystkich innych czynności, wchodzących w zakres ustawowo określonych przez Izbę. Biuro Ekspozytury będzie również załatwiało formalności, związane z rejestracją umów o naukę w przemyśle, handlu i rzemiosle.

Fakt otwarcia Ekspozytury Izby Radomskiej w Częstochowie niewątpliwie spotka się z żywym odzwiekaniem wśród sfer gospodarczych tamtejszego okręgu; które — ze względu na znaczną odległość od Radomia — miały trudności w utrzymaniu bezpośredniego kontaktu z Izbą i Korzystaniem z jej pomocy.

Związek Ogrodniczy komunikuje
W związku z utworzeniem oddziału Związku Ogrodniczego w Częstochowie przez powiatowy Oddział w Radomsku, podaje się do wiadomości wszystkim producentom warzyw, owoców i szkółek, ogrodnikom na posadach, miłośnikom ogrodnictwa oraz sprzedawcom rynkowym o zebraniu, które odbędzie się w niedzielę, dnia 15 b. m. o godzinie 18-ej w lokalu Stow. Kupców Polskich, II-ga Aleja Nr 41.

LISTY DO REDAKCJI

„Mieszkańcy miasta Częstochowy“
„Praca to zaleta wszystkich ludzi. Każdy o tym wie. Toteż my, robotnicy w Niemczech, pracujemy dla Waszego dobra, Waszej korzyści i wspólnego dobra dla całego naszego kraju. Dużo robotników pracuje w Niemczech i są oni z tej pracy zadowoleni. Tak samo i my, jest nas tutaj w pewnym dworze 10-ciorgo. Mamy bardzo dobrze, mamy wszystko co potrzebujemy, tak że nie możemy narzekać. Naród niemiecki jest lepszy dla Polaków, jak sądziliśmy przed wyjazdem. Są tu także Włosi, Francuzi i dla każdego starczy chleba, nikt z nas nie jest głodny“.

Taki list otrzymaliśmy od p. Stanisława Derona pracującego w dominium Schwarzkreis Glatz poczta Ekersdorf. Nie potrzebuje on komentarzy jest bowiem prosty i wymownie napisany. Widać że p. Deron dobrze zrozumiał ducha obecnych czasów.

zwyrych banknotów, przytrzymany został przez policję w Sulejowie mieszkaniec Warszawy Serdakowski Konstanty, przy którym znaleziono falsyfikaty banknotów 5-złotowych na łączną sumę 1.500 zł.

Dalsze sprawy Wisniewskiego
W związku z notatką zamieszczoną w jednym z poprzednich numerów naszego pisma o aresztowaniu oszusta Ryszarda Wisniewskiego z Gorzkowic, zaczęły napływać do miejscowej komendy policji meldunki z całej Generalnej Gubernii o poszukiwaniu aresztowanego za rozmaite sprawy. Wisniewski poszukiwany jest przez IX Komisariat Policji w Warszawie za wyłudzenie 1.370 zł. pod pretekstem ożenku, przez XXIII Komisariat w Warszawie za dokonanie kilku oszustw i ucieczkę z aresztu, przez Posterunek Policji w Warszawie pow. grójckiego za oszustwo, Wisniewskiego poszukuje ponadto Sąd Grodzki w Grójcu, Sąd Grodzki w Górze Kalwarii oraz Urząd Śledczy w Warszawie.

Rok działalności nowych władz
Likwidacja przestępczych żywiołów — Odbudowa postępuje szybko we wszystkich dziedzinach — „Żydzi muszą pracować!“ — Praca jednostki jest dobrem ogółu

lichwiarze kosztem biednej ludności chcą sobie wypełnić do reszty i tak już nabyli trozo. Pierwsze zarządzenia Władz niemieckich położyły kres temu niemiernemu stanowi rzeczy, zapewniając ludności bezpieczeństwo osobiste i bezpieczeństwo mienia, nieszkodliwiąc szereg przestępców — inni zaś wobec groźną, im surowej kary więzienia, a nawet śmierci przycichli. Po przywróceniu bezpieczeństwa osobistego i mienia pierwszą troską Władz było unormowanie administracji ogólnej i samorządowej oraz przywrócenie normalnego stanu gospodarczego.

„We wszystkich gminach powiatu przy-

STANISŁAW PORAJ - ZBIERSKI

Dyrektor Gimnazjum Państwowego w Kętach
ur. 12.IV.1881 r. w Częstochowie, zakończył życie 21.VIII.1940.
Nabożeństwo żałobne odprawione będzie w Warszawie, w kościele Św. Krzyża, w kaplicy Matki Boskiej, dnia 18 września br., godz. 8.30.
O dniu i miejscu pogrzebu nastąpi osobne zawiadomienie po sprowadzeniu Jego prochów
Żona, synowie pasierb, synowe.

wrócono samorządy w Piotrkowie natomiast krótki czas sprawował rządy mianowany przez Władze Niemieckie komisarz p. Cherbürgermeister Drechsel po czym opiekę nad miastem przejął z powrotem samorząd z p. Fiszerem i wiceprez. Jackiem na czele.

Przy Urzędzie p. Starosty powstaje Urząd Wyzwienienia i Rolnictwa, który unormowuje gólnie sprawy wyżywienia ludności miasta i powiatu. Dba o zabezpieczenie rolnikom nasion zbożowych i innych do zasiewów, słomy i paszy dla bydła. Analogiczny zaś Urząd przy Zarządzie Miejskim troszczy się o sprawiedliwy i równomierny podział artykułów pierwszej potrzeby wśród ludności miejskiej. Wydział techniczny magistratu zajmuje się usunięciem skutków wojny przez usunięcie sterzących ruin nie nadających się do naprawy oraz naprawą innych budowli miejskich. Na każdym polu praca wre. Kolej i poczta znów zaczynają funkcjonować. Fabryki ruszają pełną parą. Banki i K.K.O. wznowiają swoją działalność. Już w krótki czas zauważyć można było wielkie postępy we wszystkich dziedzinach życia. Ludność pewna opieki zabiera się z powrotem do zajęć jedynie żydzi nadal jeszcze szukają interesów. Ale i tu jedno pocieszenie p. Starosty kładzie kres temu.

„Żydzi muszą pracować i sami zarabiać na siebie a nie żyć kosztem aryjszyków“ — mówi p. Starosta. W następstwie tego ogranicza ich rozwielenianie się, każe się im skupić wokół swej gminy wyznawców i tej nakazuje reprezentowanie spraw żydowskich przed Władzami Niemieckimi. W przeciwnieństwie do tego solidne przedsiębiorstwa chrześcijańsko-polskie ciążą się poparciem Władz, które we wszelkich wypadkach idą im na rękę umożliwiając przywóz towaru. Powstają nowe polskie placówki handlowe, które mają duże widoki wzrostu.

Policja polska znów dba o bezpieczeństwo ludności. Walka o polepszenie doli ludności nie ustaje. Pomoc Polska dawna „Pomoc żywna“ i P.C.K. spełniają gorliwie swoją działalność charytatywną ciesząc się sympatią i poparciem Władz.
Bilans tej jednoczesnej pracy jest bardzo duży, każdemu obywatelowi widowni rzucający się w oczy, ale na tym nie koniec: w pracy się nie ustaje — by jednak jej plony były naprawdę obfite nie wystarczy biernie przyglądać się wysiłkom Władz i czekać na plecione gołębki. Całe społeczeństwo polskie musi czynnie dopomóc w tworzeniu nowej przyszłości przez wyłożenie pracy w zrozumieniu hasła „praca jednostki jest dobrem ogółu“.

Z RADOMSKA I OKOLICY

Współpraca w rolnictwie musi znaleźć rozumnienie

Dośkonale zdajemy sobie sprawę z tego w jakich żyjemy dzisiaj warunkach i jak niezbędnym i ważkim czynnikiem jest dla nas kwestia roli i należytę, na czas i dobre wykorzystanie przez rolnika każdego kawałka ziemi. W zrozumieniu tego zagadnienia, jak również i z uwagi na właściwości administracji, która będąc odpowiedzialnym czynnikiem opiekunym za całość, musi w razie oporu wywierać pewne presje na właściwy bieg współpracy. Wydział Rolnictwa i Wyzwienienia przy Starostwie Powiatowym w Radomsku ókólnym piśmie z dnia 5 b.m., biorąc pod uwagę stan finansowy drobnych rolników, postanowił przysłać z pomocą, aby każdy gospodarz był w stanie rolę swą należycie uprawić. Jest powszechnie wiadomym, że drobni rolnicy nie są w stanie utrzymywać koni, a z drugiej strony koni do uprawy roli jest niezbędny. Wobec powyższego ci rolnicy, którzy posiadają konie zobowiązani są do wypożyczenia koni dla niezbędnych robót polnych tym, którzy je potrzebują.

Za wypożyczenie konia właściciel otrzy-

ma zapłatę w najwyższej stawce zł. 10.— dziennie. Cena ta zostaje ustalona przez Wydział Roln. i Wyzwienienia i w żadnym wypadku nie może być przekroczona. W razie domagania się wyższej stawki opłat, właściciele takich koni zostaną ukarani przez konfiskatę. Przyczaiłem koni, jeśli rolnicy sami nie będą mogli tej kwestii polubownie pomiędzy sobą załatwić i uzgodnić; zajmować się będą pp. burmistrzowie gmin. Przypuszczając jednak, że w rozumieniu ogólnego dobra nie znajdzie się wśród rolników taki, którego musiałaby w razie oporu przeciw temu zarządzeniu osiągnąć zasłużoną: kara w postaci konfiskaty konia.

Zamknięcie ulicy
Z powodu remontu mostu przy ul. Przedborskiej ruch kołowy na tej ulicy jest zamknięty. Objazd następuje przez ulicę Mickiewicza.

Z teatru świetlnego „Kinema“
Dla polaków pierwszy seans w niedzielę o godz. 3. Wyświetlany będzie polski film p.t. „Bezgraniczna miłość“ Antoniego Maryczńskiego.

Z PIOTRKOWA I OKOLICY

Komunikat Urzędu Pracy

Arbeitsamt „Urząd Pracy“ posiada znowu znaczną liczbę wolnych miejsc dla polskich mężczyzn i kobiet. Potrzebne są natychmiast czelwiczęta do niefachowych robót przy metalach i dykcie. Zapłata wynosi 0.68 do 1.04 zł. za godzinę. Potrzebni są również mężczyźni do niefachowych robót, dla których zapłata wahać się będzie między 1.20 a 1.35 za godzinę. Każdy więc może uzyskać dobry zarobek, o wiele przewyższający zwykłą w tym wypadku stawkę. Chętni mogą się natychmiast zgłaszać w Urzędzie Pracy w Piotrkowie, ponieważ miejsca będą wolne tylko przez kilka dni.

Uwaga! fałszywe banknoty
Zwraca się uwagę publiczności że na terenie Piotrkowa i okolicy pojawiły się fałszywe banknoty. W związku z tym w interesie każdego leży dokładne zapoznanie się z opisem falsyfikatów wydanym przez Bank Emisyjny oraz opublikowanym w prasie.

W związku z puszczaniem w obieg fa-

Likwidacja przestępczych żywiołów — Odbudowa postępuje szybko we wszystkich dziedzinach — „Żydzi muszą pracować!“ — Praca jednostki jest dobrem ogółu

Dnia 10 b.m. minął rok od czasu objęcia Urzędu Starosty w Piotrkowie przez p. Kreishauptmanna Bues oraz Jego zastępcy p. Oberinspektora Rockendorfa.
Przez ten czas wiele zdziało i wiele się zmieniło. Miasto nasze wraz z powiatem nie mało ucierpiało wskutek działań wojennych. Natychmiast po wycofaniu się wojska polskiego i na skutek tłumnej ucieczki ludności miasto nasze prawie opustoszało — wówczas nieodpowiedzialne elementy i szumowiny miejskie oraz wypuszczeni z więzień przez władze polskie przestępcy poczęli wykorzystywać sytuację kradnąc i rozbijając sklepy. Paskarze i

CENY ŻARÓWEK

Ceny najważniejszych typów kurantowych:

10 Dlm albo 10 watów	zł. 1.50
15 " " "	" 1.50
25 " " "	" 1.50
40 " " "	" 1.50
65 " " "	" 2.40
100 " " "	" 3.—
125 " " "	" 4.—

Zwracamy uwagę, że pobieranie lub udzielanie cen innych niż wyżej wymienionych jest karalne na zasadzie przepisów prawnych.

OSRAM

Krakau, Ostring 12 A. G. Warschau, Bahnhofstr. 16

Rower — Obrcze rowerowe

Lampki — Baterijki
w syntetycznym i zleceń listowne wysyłamy za załączeniem pocztowym

KRAIN & FESSER
Częstochowa,
Berka Joselewicza Nr. 6.

Maluje pokoje po 25 zł. **SŁOTWIŃSKI**, Kościelna 3, od strony kościoła św. **Barbary**, 8234

Okazja
głowica Singera nowa 600 zł. koldry, kilimy, ubrania i t. d.
Sitop Komisowy — Jerzy Wróblewski
Częstochowa, Aleja Wolności 22. 0153

Narutowicza 11
Obrazy widoki iustria, **OPRAWA** portretów oraz do wycjonalia. Duży wybór ram. 2074

Cherry
Domowa bielizna w ciętapieniu i uszyciu zdrowie, ZIO E.A.-RAD, nakuszkowej leżą gruczoł, przesłabieniu, itd. Gabinet Zielarski Częstochowa, Narutowicza 21.

Połozna (Akuszeria)
Jakubowska z długoletnią praktyką w dziedzinie położniczych, III Aleja 49. Przyjmuje samowidnia. Udziela porad. Dla alezamożnych ustępstwa. 8234

Uwaga! Piotrków! WĘGIEL, KOKS, CEMENT, CHEMIKALIA

(Karbidek, soda kaustyczna, Saletra chilijska, Węgiel amonu w proszku i t. p.)

połca

JÓZEF KWAŚNIEWSKI

Piotrków ul. Piastowska 3.

Skład: Szpitalna 25 (Tomickiego)

Sprzedaj węgiel na kartki.

Generalne Przedstawicielstwo
Gnaszyńskiej Fabryki Tapet i Papierów Kolorowych
 dla wygody Klienteli uruchomiło w sklepie swym
w Częstochowie, II Aleja 20
 detaliczną sprzedaż tapet i wszelkiego rodzaju papierów kolorowych, introligatorskich i drukarskich.
Ceny ściśle fabryczne!

Ogłoszenie
 Za zgodą Władz Szkolnych przy tutejszej Szkole Przemysłowej Aleja Wolności Nr 17, zostanie otwarta dwuletnia
SZKOŁA TECHNICZNA
 o kierunku maszynowo-obróbczym, jeśli zgłosi się odpowiednia ilość kandydatów
Warunki przyjęcia:

- 1) 17-ty rok życia, ukończony w roku kalendarzowym 1940,
- 2) 7 klas szkoły powszechnej,
- 3) Ukończona Szkoła Rzemieślnicza dawnego typu:
  - a) Szkoła Mechaniczna,
  - b) Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa,
  - c) Gimnazjum Mechaniczne,
- 4) Najmniej jeden rok praktyki w zawodzie (poza Szkołą).

Dla absolwentów szkół, wymienionych pod poz. 3), którzy nie posiadają praktyki jednorocznej, wymienionej w punkcie 4), może być otwarta jednoroczna klasa przygotowawcza, o ile zgłosi się odpowiednia ilość kandydatów.
 Wobec powyższego Dyrekcja Szkoły ogłasza z dniem dzisiejszym rozpoczęcie wpisów:
 1) do I klasy Szkoły Technicznej,
 2) do klasy przygotowawczej.
 Informacji szczegółowych udziela Sekretariat Szkoły.

Cukiernia „Ziemiańska“
 Al. Najów. M. Panny 23,
 połca hurtowo i detal. znane z dobroci swoje wyroby.

Sklep żelazny ST. KRZYWULT
 Częstochowa, Aleja 25, Telefon 16-47.
 Posiada na składzie naczytia kuchenne, piece, kociołki, żelazka do prasowania, pralki, łopaty i t. p. 0,850

Zakład fryzjerski damski i męski
 Stefana Rachelskiego, Narutowicza 73,
 wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres fryzjerstwa. Trwała ozdoba z gwarancją.
Ceny niskie!

Fada-Radio Fr. Byderski
 Częstochowa, ul. H. Maril Panny 18. Tel. 25-69
 połca w dużym wyborze: materiały elektrotechniczne, żarówki, baterie i latarki „Centra”, kucharki i piecyki elektryczne, grzałki, żelazka i czajniki, maszyny do pisania „Urania”, „Erika” rowery
Ceny fabryczne! Obsługa szybka!

MARMOLADĘ OWOCOWĄ
 która dziś zastępuje wszelkie tłuszcze połca
 Fabryka cukrów i czekolady **Piotr Dębski**
 w Częstochowie, Piłsudskiego 21, tel. 20-89.

Polecamy stale piwo OKOCIMSKIE
 oraz limoniady i wody gazowe.
 Częstochowa „OKOCIM”
 Pocha 38.

Pianista - Wirtuoz prof. St. Chętkowski
 udziela lekcji gry fortepianowej ul. Najów. Maryl Panny Nr. 39.

Chroń się przed nudą! Czytaj „FAŁĘ“ i „7 DNI“

Dostarczam z własnej fabryki w Kentach, pow. Bielsko, Ostoberschesien

Udoskonalone maszyny do wyrobów cementowych, farby cementowe. — Cenniki, prospekty na żądanie. Sprzedaż „MASZYNOBET”
 Dom Przemysłowo-Handlowy Klemens Jura Kraków, Krowoderska 4, parter.
 Wagonowa sprzedaż Portland-Cementu z Górnośląskich Fabryk Cementu.

NAUKA
 KTORY z Panów samotnych, wykształconych udzieli bezinteresownie języka niemieckiego osobie młodej, pragnącej uzyskać pracę. Widzyczność w przyszłości.
 Oferty „Kurier” — „Lekcje”. 3283

Dyplomowana
 nauczycielka gry fortepianowej z Poznania udziela lekcji dzieciom i dorosłym. Zgłoszenia „Kurier” „Dyplomowana”. 3281

Eines Deutschen oder eine Deutsche wegen **Konversation** suche. Offerten an den „Kurier”. 3277

Szkoła Tańców
 Kosteckiego, Waszyngtona 6. Zapisy na lekcje kompletno — pojedynczo codziennie. Lekcje praktyczne: Czwartki 6 — Niedziela 4 i pół wieczorem. 3264

Aleksander Drob’
 Kordeckiego 4/8, udziela lekcji gry fortepianowej.

POSADY POSZUKIWANE

NAUCZYCIEL, łodzianin, samotny, znajomość jęz. niemieckiego w słowie i piśmie, poszukuje kondycji lub innej pracy, najchętniej w mieście. Oferty: 88, Magdalenki, Częstochowa, św. Barbary 9/11.

INTROLIGATOR, dobry fachowiec, poszukuje pracy. Oferty „Kurier” — „Introligator”. 3269

WŁADAJĄCA niemieckim w słowie, piśmie, poszukuje miejsca kasjerki, biuralistki etc. — Zgłoszenie „Kurier” — „Janina”. 3219

INTELGENTNA, zdrowa, wiek średni, przyjmuje posadę gospodyni lub wychowawczyni. Wzmacniona znajomość sztuki kulinarnej, krój, szycie. Diapozytowa świadectwa. Wiadomość u pani Grańskiejk, ul. Świdmia Kamienie Nr. 9, m. 3. 3229

POSADY WOLNE

PRZEDSTAWICIELI wytrwałych i pracowitych we wszystkich miejscowościach poszukujemy. Agenda, Świętokrzyska 30/14, Warszawa. 0,843

POSZUKUJE samodzielnego buchaltera, perfektnie niemiecki. Wiadomość Aleja 7, m. 13, godz. 11—12. 3213

POTRZEBNY uczeń na bezpłatną praktykę do Składu Aptecznego. Oferty pod „Uczeń” do „Kuriera”. 3382

POTRZEBNY chłopiec do posług. Oferty pod „Chłopiec” do „Kuriera”. 3333

POSZUKUJEMY dobrze wprowadzonych przedstawicieli branży kosmetyczno-drogerijno-mydlańskiej na terenie wszystkich miast Generalnej Guberni. Szczęśliwe oferty wraz z referencjami składać: Towarzystwo Eksportowo-Importowe, Warszawa, Czekłowska 8. 0,845

Poszukujemy
 dozorcę do dużego domu. Zgłaszać się I Aleja 14, m. 13, II piętro, front. 3292

Kucharka
 restauracyjna, rutynowana potrzebna. Bar „Patria”, ul. Dąbrowskiego 4. 3296

KUPNA

KUPIĘ względnie wdzierżawię maszyny do fabrykacji giliz. Oferty „Kurier” pod „Gily”. 3286

Mieble
 różne: kozetki, szafy, łóżka, oraz używane kupuję meble, ul. Narutowicza 26 vis a vis szkoły, M. Stobiński. 0,555

Kupno maszyny do pisania czy liczenia jest kwestią zabraniać „CENTRALA MASZYN”, WARSZAWA, PLAC DĄBROWSKIEGO 2, posiada na składzie duży wybór okazanych maszyn do pisania i liczenia różnych marek sprawdzonych przez mechaników-spedjalistów. Prowadzimy wzorowy warsztat naprawy.

KUPIĘ dom lub plac. Zgłoszenia w „Renomie”. 3337

MASZYNY Singera, bransoletko, pierścionek, okazynie kupię. Aleja 42, m. 12. — Trzecia — siódma po południu. 3235

SPRZEDAŻE

MAGIEL sprzedam na ruch ręczny i elektryczny. Mata Nr. 21. 3287

URZĄDZENIE sklepowa do sprzedania. Warszawa Nr. 87. 3288

PLAC ogrodzony do wynajęcia. Wiadomość Waszyngtona 73, m. 10. 3282

DO SPRZEDANIA gązła dębowa i łódka, Łukaszyńskiego 37. 3290

Do sprzedania
 nowy rower z torpedą 380 zł., kołdry, firanki, kryształ, kłimki, ubrania, żelazki, łódka, wózek dziecięcy, nie gitaro, bandzo, karnisz, obuwie męskie, damskie i dziecięce, oraz wiele przedmiotów pierwszej potrzeby.

Sklep komisyjny — Jerzy Wróblewski
 Częstochowa, Aleja Wolności 23. 0,826

SPRZEDAM materiał ciemny bieleki na garnitur — Mata 20 — Kowal. 3298

OKAZYJNIE sprzedam maszynę do szycia Singera nowoczesną, tanio. Wiad. ul. I Maja 48, I piętro — Wiczorek. 0,835

UNDERWOODY — REMINGTONY i inne marki — birnowe portable — Monroe ręczne, elektryczne — SUNDESTRAND — Dalton — FACIT — Kasy Napiętno — Hugin — Gestettery — Kwidłatory — Teodolity szybko sprzedamy „Centrala Maszyn”, Warszawa, Plac Dąbrowskiego 2. 0,836

Waga dziesiętna
 używana okazynie do sprzedania. Cukiernia „Ziemiańska”. 0,834

PLAC 969 m² sprzedam. Kilińskiego 106 — Administrat. 3197

DOM 5-cio izbowy z ogródkiem i plac do sprzedania. Równoległa 37. 3270

SPRZEDAM materiał na garnitur męski i na palto lub jesionką damską. Wiadomość Pocha 52, m. 3. 3272

SREBRNYCH sześć widelców, sześć nożów, sprzedam. Katedralna 26, m. 4. 3276

SPRZEDAM urządzenie sklepowa, wagę stołową i szrandol, św. Barbary 11, m. 7. 3213

DOMEK trzyizbowy, 7 tysięcy metrów² ogrodu, sprzedam. Chłopińskiego 131. 3314

BYWCYCKI rezerwek z dwoma siodłami, jednokolno w dobrym stanie, sprzedam. Śniadeckiego 29. 3212

SPRZEDAM maszynę Singera gabinetowa, Mata 29, mieszkania 19. 3310

FOURTEPIAN okazynie do sprzedania, II Aleja 23, miesz. 13. 3296

SPRZEDAM kilka piacy na ulicy Krasiańskiego, Domki z ogrodami. Siedem Kamienie 25 — Gospodarz.

ZIEMI ornej do 10 ha sprzedaż natychmiast folwark. Wiadomość Adm. „Kuriera”. 3275

SPRZEDAM różne place, domy, Raclawicka 5 — Plaszczki. 3321

SPRZEDAM plac, rower, kredens, wagę i kozę konna, św. Barbary 45, m. 12. 3220

SZAFE z bliźniarką irydrydriową, pateton z płytami, sprzedam. Kaszmirza 20. 3216

SPRZEDAM wózek dziecięcy gębokki, Kilińskiego, przy pawilonie za koszarami. — Zimoch. 3233

SPRZEDAM toaletę lustro, tanio. Kościuszki 10 — Dozorca wakaże. 3226

Budka
 do sprzedania. Wiadomość Śniadeckiego 44 (dawnyj Władysława). 3229

TOKARNIA drzewna i banezga do sprzedania, Bocińskiego 7, m. 5. 3231

MIESZKANIA WOLNE

DO WYNAJĘCIA od 15 września pokój umeblowany lub bez mebli. Wiadomość Aleja 33, m. 2, I piętro front. Tamże wydane się obiady smaczne domow. od 1, 150.

I lub 2 POKOJE do oddania z używalnością kuchni. Wiadomość sklep z rowerami, Aleja Wolności 23, 3294

Pokój
 umeblowany do wynajęcia. Narutowicza 56, fryzjer wakaże. 0,854

WYNAJME pokój umeblowany I lub 2 solidnym panom. Kilińskiego 13, m. 12. 3229

MIESZKANIA POSZUKIWANE

POKOJU z kuchnią w domu kulturalnym poszukuje samotna pani. Zgłoszenia „Kurier” — „3290”. 3295

POZNANIAK — starszy z córką uprasza szlachetną rodzinę o udzielenie mieszkania przy rodzinie. Oferty „Kurier” — „Rodzina”. 3301

ZGUBY

ZGUBIONO legitymację barobocia na nazwisko Józef Młynarczyk, Dębowa 30. 3297

ZGUBIONO książeczke Ubezpieczeniowej na nazwisko Przybynowski Roman. 3286

ZGUBIONO dowód osobisty wyd. przez magistrat m. Częstochowy na nazwisko Barańska Domitela. 3307

ZGUBIONO dowód osobisty wydany dla Jerzego Szymkowiaka, Dąbrowskiego 22. 3304

ZGUBIONO przepustkę nocną na nazwisko Feliksa Košana.

Zaginął pies
 wabi się Peter, niewielki, nogi krótkie, nasy zwisające, ciemny kolor owczarka. Odprowadzić za wynagrodzeniem do A. V. L. Oberzahnmeister Peteren, Aniolów. 0,848

ZGUBIONO legitymację Funduszu Bezrobocia na imię Stanisław Wamberski. 3283

MATRYMONIALNE

MŁODY — większe gospodarstwo rolne — poślubi natychmiast pania do 35 lat z gotówką od 20.000. Listy do Administracji „Kuriera” pod „Takie czasy”. 3292

POSZUKUJE znajomości pani intel. niezależn., muzykalnej. — Cel towarzyski. — Zgłoszenie „Kurier”, „Urzednik”. 3317

RÓŻNE

HOTEL „Oaza” w Warszawie, Chmielna 50, róg Wiejskiej, I piętro. Ceny umiarkowane. 0,828

W FODZIEKOWANIU św. Andrzeja Boboli są otrzymana łaskę — Józefa Decowska. 3253

Książki omlotu zboża
 (przepisow) do nabycia w Drukarni „Kurier Czysta” Częstochowskiego.

Dzienniki
 szkolne dla uczniów do nabycia w Drukarni „Kurier Czysta” Częstochowskiego.

Wspólnika
 z niewielkim kapitałem poszukuje do wyrobu najukładniejszych przedmiotów. Aleja 55 — Markozow.

MŁOTKI ślusarskie, kamieniarskie, szwyczące, kłofy, Cenniki wysyłamy. Agenda, Warszawa, Świętokrzyska 30/14, 3-23-99. 0,841

MOTYKI do kartofli 3-żebne od 2,50 — 4,50, cęgi 2-od 10 calow, kłofy, Cenniki wysyłamy. — Agenda, Warszawa, Świętokrzyska 30/14, 3-23-99.

Zakład fryzjerski
 Aleja 52, Kazimierza Bizulskiego, połca swo usługi fachowe. 3294

Mieble połca
 Ceny niższe, Aleja 12, Gliński. Firma egzystuje od 1885 roku. 3293

Zakład ślusarski
 II Aleja 20, przyjmuję wszelkie roboty budowlane i wodociągowe. 0,857

Zakład fryzjerski
 Kilińskiego 2, róg Alei. Połca bardzo dobre wykonanie ozdóbki: trwałe, wodone, złączkowe. Zadane strzyżenie oraz staranne golenie. Ceny stosownie do dzisiejszych czasów bardzo przystępne. 0,833

Wyroby stalowe
 Gerlach i innych fabryk, jak: noże kuchenne, rozdzielacze, szwarki, narzędzia stolarskie, żelazki, nożyki, brzozy, aparaty i ostrza do golenia, połca hurtowo i detalicznie Perkowski, Częstochowa, II-ga Aleja 32.

LEKARZ DENTYSTA
B. Grzybowska-Wilsonowa
 ul. Dąbrowskiego 4 — I p.
 8—12 i 5—8 po poł.

Drzewo
 budowlane, stolarskie, dytki, forniry. Skład Piłsudskiego 27. 3190

Szczyry
 topi radykalnie **Pasta Phosphorata** — Matuli. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach.

Zakład
 wodociągowe kanalizacyjne, ślusarsko-mechaniczny Feliksa Szczęsnego, Dąbrowskiego 26a, wykonuje roboty nowe i reperacja. 0,844

Kucharki kaflowe
 przępnosne i wszelkie żelaztwa do pieców — Kuchon. Sułkowskiego 10. 0,794

EGZEME, luzaczek i wszelkie skórne choroby usuwa pod gwarancją „Zdrowowiek” Częstochowa, ul. Dąbrowskiego Nr. 11, m. 15. 3263

Gaza mydliska
 z najlepszych surowców szwajcarskich STALE NA KILKAZIE, Częstochowa, Aleja 49 — Jung. 3300

Zakład fotograficzny
 Złoty Słowarskiego, II Aleja 16, w podwórzu, vis a vis szpitala N. P. Maryl. Wykonuje wszelkie zdjęcia portretowe, do legitymacji, portrety oraz prace amatorskie. 0,853

Ondulacja
 w salonie od Łęga 2, Narutowicza 56. 0,850

Hurtownia Soli
„SPOŁEM“
 Związku Spółdzielni Spożywców
 Oddział w Częstochowie, ul. 1-go Maja Nr. 4.
 sprzedaje bez **OGRAZNIENIA**
 wszystkim sklepom sól po cenach ściśle mo-
 nopolowych, a mianowicie:
 sól jadalna biała za 100 kg. zł. 47.—
 sól jadalna szara „ „ 37.60
 sól bydlęca mielona „ „ 6.30

Hurtowe
Składy Papieru i Tekstury
KAZIMIERZ CIANCARA i S-ka
 WARSZAWA,
 NALEWKI 2a (Pasaż Simona) Tel. 11-63-41
 Polecają:
 preszpan, imitację fibry, tekstury białe,
 brązowe, szare oraz papiery pakowa.

ROWERY
 Części rowerowe, wózki, łózka sprzedaje
 hurtowo i detalicznie
„EDKA“
 Fabryka wózków dziecięcych, parkiery, mebli
 żelaznych, łóżek i części rowerowych
EDWARDA KINDERMANA
 w Częstochowie, Al. Wolności 12.

Fabryka Maszyn i Kamieni Młynskich
ŁĘGIEWSKI i HARTWIG
 WARSZAWA Praga, ul. Szeroka Nr. 11,
 tel. 10-16-08.
 Wszelkie maszyny młynarskie, artykuły techniczne,
 urządzenia młynów i spichrzów zbożowych.

Większa firma w Piotrkowie
 poszukuje
 rutynowanego urzędnika
 biurowego,
 władającego biegle językiem polskim
 niemieckim w słowie i piśmie.
 Oferty z życiorysem należy nadsyłać
 pod — „Skrzynka pocztowa Nr. 1346,
 Piotrków.

Dr. med. S. GLABISZ
 b. Naczelny Lekarz oddziału chorób uszu,
 gardła i nosa w szpitalu Przemienienia Pań-
 skiego w Poznaniu
przeprowadził się
 na Alaję Kościuszki 14.
 godz. ord. 11—13 i 16—18

WALIZKI wielki wybór
 solidnie wykonane
 ul. Kilińskiego 21, m. 1.
 Tamże przyjmują się wszelkie reperacje.

„ES-KA-ES“
FABRYKA CZĘŚCI ROWEROWYCH
 Częstochowa, ul. Fabryczna Nr. 1/3
 Polecamy komplety suportowe, wkładane, ste-
 rowe w kilku wariantach, nakładki skrzydełkowe,
 trybiki ostre oraz wszelkie obciążenia i róż-
 nych wymiarach,
Der Treuhänder

Książki na czasie!
 Kodyks towarzyski—
 Jak należy zachować się w towarzystwie
 2. Nowy sekretarski dla wszystkich
 3. Wzory listów, ofert, podań itp. 2, 3, 50.
 4. Agendy i diariusze — Wzory odwołań
 podatkowych, ekscę adw. — Wzory odwołań
 zezwoleń, podań o pracę itp. 2, 1, 50. Tabela
 kalendarzowa na rok 1939. 5. Sól, Kodyks i
 napoje chłodzące 2. 6. Wina, ostry, miodny, piwa,
 likiery, wyrob domowym sposobem 2, 3.
 7. Uprawy i wyroby futer 2, 3. 8. Poradnik 3. 9. Mi-
 szanowne dzieło 2. 10. Kalendarz domowy, kilkanaście
 różnych recept i przepisów 2, 5. — Dr. Ostrow-
 ski: Ideálny brodek zapobiegania choroby 2.
 11. Kalendarz matematyczny, wzmocniony automatem
 o okresy płodne i bezpłodne wg metody słyn-
 nych prof. Ogino-Knaussa. Niezawodny system
 regulacji urodzeń. Cena tylko 3 zł. 12. Zbiór re-
 ccept fabrycznej detyk. codz. porady 4. 13. Mi-
 sydła (wypielanego z tołu, smalen, „na zim-
 no“, maśla, szerszol, farb malarskich, lakierów,
 sokotów, kłosek, kłosek, wosków, atramentów, orszaków,
 skóry, kauczuku itp. Cena tylko 2 zł. 14. Samoz-
 nczek jez. niemieckiego 2. 15. Codzienny Zegar
 Srebrzela — sensacyjny przyrząd astrologiczny
 wraz z brozurą objaśniającą tylko 2 zł. 16. Sztuka
 wzdęcia wraza z doł. tala. 2 zł. 17. 27-
 yłka poczta. Placi się przy odbiorze. Zamawia-
 nym ponad sumę 10 zł. dodaje 1 książkę wg
 wyboru bezpłatnie. Adresacja: P. Jurek, War-
 szawa C/1, skr. pocz. 458. 0,846

Większe partie organek, szczyrzyków, nożyków do golenia, zamków meblowych,
 zawiasów, lamp naftowych sprzedaje hurtowo
Reichsdeutsche Handelsniederlassung
WALTER DEUMELLAND
 Warszawa, Jerozolimska 77. Tel. 74-75-1.

FARBIARNIA I CHEMICZNA PRALNIA
 ALEKSANDER HEININGER
 W CZĘSTOCHOWIE
 poleca Sz. Klienteli swoje usługi w dziedzinie farbowania i chemicznego prania
 wszelkiego rodzaju garderoby, dywanów, parkiery, przedzty, sztuk i innych.
 Fabryka ul. Zaciszanska 8/16. | Sklep ul. N. Maryi Panny 32.
 Telefon 14-60. | Telefon 14-61.

Zarząd cmentarza „KULE“
 zawiadamia zainteresowanych, że w kwaterach 48, 51, 52, 54 z lat 1920-21
 przysiępuje do powtórnego chowania. Posiadacze placów wieczystych z tych
 kwater i innych chcący nabyć stałe miejsce, winni się zgłosić do kierownika
 i zaopatrzyć plac w numer kolejny.
Zarząd.

Częstochowskie Zakłady Ceramiczne
 w Częstochowie, ul. Jacka 14
 pod Zarządem Komisarycznym
 Inżyniera SKRZYPCZAKA
 polecają:
 szamoty techniczne i handlowe, klinkiery,
 rury kamionkowe, kafle, terrakoty, dreny,
 cegły budowlane i pustaki.
 Przedstawicielstwo:
„CERAMIKA“
 Częstochowa, ul. Dąbkowskiego 47.

RESTAURACJA „PARYSKA“
 w Częstochowie
 zawiadamia, że z dniem 15 września r. b. odbywać się będą koncerty
 znakomitego kwintetu codziennie od godz. 16 do 21, a w niedziele
 i święta poranki muzyczne od godz. 12-ej.
 Z poważaniem
 właściciel **JAN GRABOWSKI.**

ERSTE BEKANNTMACHUNG
 Der Vorstand der Firma Holzindustriewerke „Ksawerów“ A. G. in Ra-
 domsko ladet die Herren Aktionäre zu der am 30 September 1940, um 17 Uhr
 im ersten Termin und um 18 Uhr im zweiten Termin, im Büro der Gessell-
 schaft in Radomsko stattfindenden ordentlichen Generalversammlung mit
 folgender Tagesordnung ein: 1) Verlesung des Protokolls der letzten Gene-
 ralversammlung, 2) Bericht des Vorstandes über die Geschäftstätigkeit im
 Jahre 1939, 3) Vorlage und Genehmigung der Bilanz und der Gewinn- und
 Verlustrechnung über das Geschäftsjahr 1939 sowie Entlastung des Vorstandes,
 4) Beschlussfassung über die Verpachtung der Fabrik oder Betrieb der-
 selben für eigene Rechnung, 5) Wahl des Vorstandes, 6) Freie Anträge.
 Teilnahmerechtigt an der Generalversammlung sind diejenigen Aktio-
 näre, die mindestens 7 Tage vor dem Termin ihre Aktien oder die Bestäti-
 gung über die Deponierung der Aktien bei einem Notar, einer Bank, oder
 der Gesellschaftskasse hinterlegen.

PIERWSZE OGŁOSZENIE
 Zarząd firmy Zakłady Przemysłowe Drzewne „Ksawerów“ Sp. Akc. w Ra-
 domsku, zawiadamia, że dnia 30 września 1940 r. o godz. 17-iej w pierwszym
 terminie, a o godz. 18-iej w drugim terminie, w lokalu Spółki w Radomsku,
 odbędzie się Zwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszów z następującym
 porządkiem dziennym: 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia,
 2) sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki za rok 1939, 3) przed-
 położenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku zysków i strat za rok obrachunko-
 wy 1939 oraz kwitowanie władz Spółki, 4) uchwała dotycząca wydzierżawie-
 nia fabryki lub uruchomienia jej na własny rachunek, 5) wybór Zarządu,
 6) wolne wnioski.
 Do wzięcia udziału w tymże Walnym Zgromadzeniu uprawnieni będą ci
 akcjonariusze, którzy przynajmniej 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem
 złożą swe akcje w kasie Spółki lub zaświadczenia notariusza lub też banku,
 stwierdzające zdeponowanie akcji.

„Sieci Elektryczne“ S. A. w Będzinie
 podają do wiadomości Sz. Odbiorców prądu, zamieszkałych na terenie Generalnego Guber-
 natorstwa, że z dniem 1-go października 1940 r. obowiązować będą nowe taryfy prądowe.
 Do dnia 1 października 1940 Sz. Odbiorcom przysięguje prawo wyboru jednoznacznej taryfy.
 W związku z powyższym udzielanie informacji jak i przyjmowanie zgłoszeń pocięzone jest
 specjalnie w tym celu delegowanymi pracownikami, jak i niżej wymienionym posterunkom
 monterskim: 1) Posterunek monterski Sieci Elektrycznej S. A. Technostacja-Baków, Wyspałdki 30a, tel. 17-70.
 2) Posterunek monterski Sieci Elektrycznej S. A. Żarki Rożniuszki 42, tel. 12.

Wyłączne przedstawicielstwo Górnośląskiej Fabryki Papieru w Czulowie, sprzedaje po cenach
 konkurencyjnych
PAPIER „Jawa“ Poza tym wyprzędzł po cenach niżej fabrycz-
 nych posiadanych zapasów
SZKŁA OKIENNEGO Proszę wykorzystać okazję!
K. KACZMARZYK, II-ga Alaję 23

Rolniku
 hasło Twoje to
SIEW
 Treść 3-go numeru,
 z dnia 14. IX. 1940:
 Zakon kapłanów rolni-
 ków. — Aktualne wiado-
 mości. — ... A z Rzeczy-
 piszą. — Nowości ze świa-
 ta. — Co rolnik wiedzieć
 powinien. — Kącik 1000
 dźwięków. — Powieści. —
 Skrzynka pocztowa.
 Cena prenumeraty
 miesięcznej tylko 1 złoty.
 Zamówienia na prenumeratę
 przyjmują wszelkie urzędy i a-
 gencje pocztowe. Pisz do Re-
 dakcji skrzynki list Twojej pod-
 ... KRAKÓW, Skrz. pocztowa 554

Biuro Techno-Chemiczne
ALCHEMIA
 Częstochowa, Al. Wolności 44, m. 18,
 tel. 23-40.
 Poleca: Narzędzia ślusarskie, aparaty do ła-
 czenia pasów transmisyjnych, materiały sani-
 taro-budowlane, filizy, kafle, terrakoty, szamoty,
 wyroby kamionkowe itp.
 oraz aceton, alkohol metylowy, biel cynkowa,
 kredę wiedeńską, szałmiaki, saletry techn. i ja-
 dalne, sodę amoniakalną i oczyszczoną, szkło
 wodne, ultramarzynę, amoniak w proszku
 i kawałkach i t. p.
 Ceny niskie. Dostawa szybka.

Z polecenia władz przeprowadzamy
SKUP MIODU
 oraz sprzedaż i wydawanie
 cukru skażonego dla pszczoł
 Informacje można otrzymać w naszym
 biurze przy ul. 1 Maja Nr. 4, tel. 22-69.
„SPOŁEM“
 Związek Spółdzielni Spożywców
 Oddział w Częstochowie.

Kafle, szamoty, klinkiery,
 posadzki terrak. i klinkierowe.
 Wyroby kamionkowe — kanali-
 zacyjne
 do odwrotnej destawy poleca:
„CERAMIKA“
 Hurtowa i detaliczna sprzedaż
 Wyrobów Ceramicznych
 Częstochowa, ul. gen. Dąbkowskiego Nr. 47
 właśc. **CZESŁAW ŻELAZNY.**

OLEJKI I ESENCJE
 owocowe do limonad, cukiernicza, kwiatowe,
 kompozycja. Barwniki. Proszek do lodów. Proszek
 pianący do wód. Etykiety wielobarwne.
 Kaple elastyczne. **KOSMETYKA**
 wyroby kremy, mleczki, pudry, szamki, szam-
 pony, olejki piżmowe, wody kwiatowe, perfumy
 i t. p. duży wybór poleca:
 Laboratorium „ARIS“ Stefana Artymińskiego,
 Warszawa, Zabia 3 (w podw.). Tel. 3-22-23.

Czas zaopatrzyć piece —
 zima się zbliża
MISTRZ ZDUNSKI
Stanisław Krakowian
 Częstochowa, ul. Dąbkowskiego 21.
 Przyjmuje wszelkie roboty: stawianie, przestawie-
 nianie, konserwowanie pieców kafilowych, po-
 tolowych, kuchennych, piekarników, kotłów itd.
 Roboty przeprowadzam z własnego i potwier-
 zonego materiału. 3035

Artykuły Sanitarne i Kanalizacyjne
 oraz wyroby żelwne jak:
 garnki, kotły, ruszta i t. d.
 stale na składzie.
Wiener, Niemirowski i Baum
 Zarząd Komisaryczny
 Częstochowa — Alaję N. M. P. 32.
 Tel. 13-09.

CUKIERNIA
Z. GOSPODAREK
 Centrala: Al. Dąbkowskiego 5, tel. 12-97.
 Filia: Al. Najsw. M. Panny 23, tel. 20-25
 poleca znane ze swej dobroci i jakości
 wyroby cukiernicze.

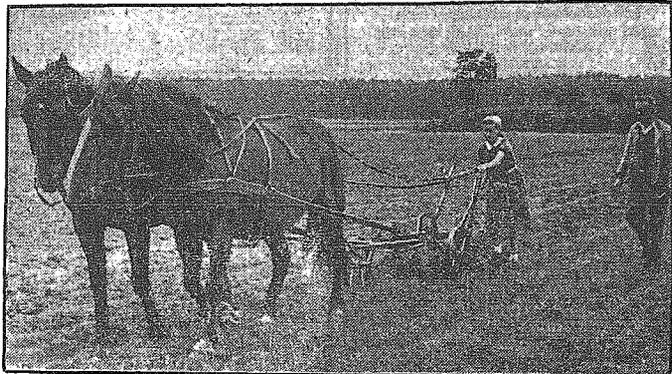
PRACA — WOJNA — SPORT

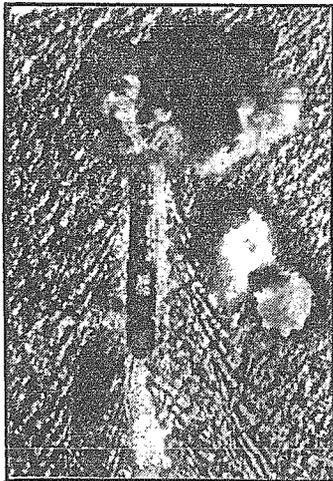
Samoloty niemieckie przełamały obronę angielską. — Oto jak rysownik przedstawił moment walki samolotu myśliwskiego z balonem zaporowym.

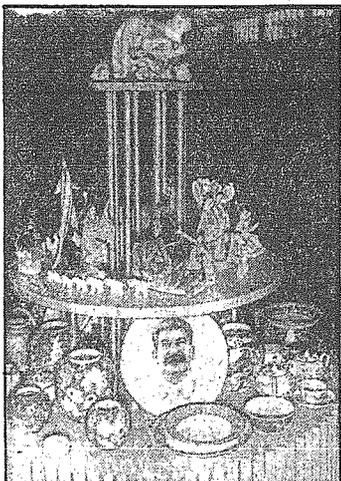
Wyprawy pirackie „Royal Air Force“ nad Niemcy kończą się przeważnie tak, jak widzimy na zdjęciu. — Ten „Bristol-Blenheim“ nie zdołał nawet dolecieć do lądu.

Dawno już żniwa się skończyły. Na polach za pługiem kroczą rolnicy, aby zorać ziemię i zapewnić sobie dobre plony w przyszłym roku.

Jedna za drugą posypały się bomby na brytyjski statek wojenny. — Załoga bombowca, zrzucając bomby, dokonała zdjęcia.

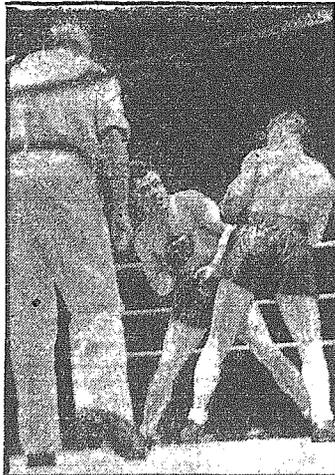
Na Targach Lipskich zrozumiałe zainteresowanie wzbudza stoisko Z. S. R. R. — Na zdjęciu widzimy ceramikę sowiecką.

„Drewniane kłapacze“ są ostatnim krzykiem mody. — Produkcja ich nie jest wcale łatwa i wymaga dużej dokładności.

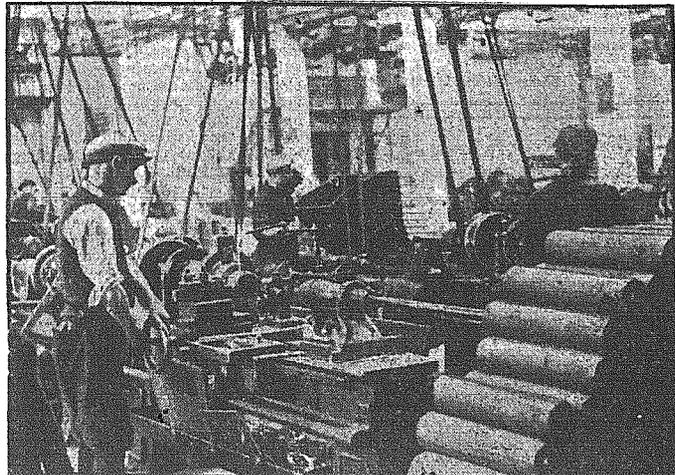
Maxie Herber, mistrzyni lodowej tańcy, musi umieć dobrze wyprać bieliznę. — Nauka taka przydała by się także i naszym dziewczętom.

Parę silnych uderzeń i — dotychczasowy mistrz Rzeszy w boksie Heuser zdetronizowany został przez swego rywala Kreitzza

W Helsinkach odbyły się zawody lekkoatletyczne Finlandia — Szwecja — Niemcy. Bieg na 200 m wygrał Mellerowicz (X).

Na terenach dawniejszego Centralnego Okręgu Przemysłowego, w fabrykach, znajdujących się na obszarze Generalnego Gubernatorstwa, wro praca. W wielu robotników znalazło znów chleb i zarobek.